

COACH

**Milan
Černý**

sportovní analytik

Sport

magazín vydávaný
ve spolupráci s Českým
olympijským výborem

ČESKÁ
TRENÉRSKÁ
AKADEMIE

**Data v NHL
i WTA**

baseball
basketbal
florbal
fotbal
kolečkové sporty
lední hokej
hokejbal
Olymp CS MV
plavecké sporty
squash
softball
stolní tenis
šachy
volejbal

NÁRODNÍ
SPORTOVNÍ
AGENTURA

SETŘÍ A VYHRAJ MILIONY

SETŘÍ A VYHRAJ 100 Kč

Milióny

5 000 000 Kč
NAVÍC 2X VÝHRA 1 000 000 Kč

200 Kč 500 Kč 1000 Kč

HRA 1: Najděte symbol a vyhraďte příslušnou částku uvedenou pod ním.

VYHERNÍ ČÍSLA

VAŠE ČÍSLA

HRA 2: Seřete hrací pole. Pokud se některé VAŠE ČÍSLO shoduje s některým VYHERNÍM ČÍSLEM, vyhráváte částku uvedenou pod ním.

309

SETŘÍ A VYHRAJ 200 Kč

Milióny

10 000 000 Kč
NAVÍC 4X VÝHRA 1 000 000 Kč

500 Kč 1000 Kč 1500 Kč 2000 Kč

HRA 1: Najděte symbol a vyhraďte příslušnou částku uvedenou pod ním.

VYHERNÍ ČÍSLA

VAŠE ČÍSLA

HRA 2: Seřete hrací pole. Pokud se některé VAŠE ČÍSLO shoduje s některým VYHERNÍM ČÍSLEM, vyhráváte částku uvedenou pod ním.

31

SETŘÍ A VYHRAJ 50 Kč

Milióny

2 000 000 Kč
NAVÍC VÝHRA 1 000 000 Kč

100 Kč 200 Kč

HRA 1: Najděte symbol a vyhraďte příslušnou částku uvedenou pod ním.

VYHERNÍ ČÍSLA

VAŠE ČÍSLA

HRA 2: Seřete hrací pole. Pokud se některé VAŠE ČÍSLO shoduje s některým VYHERNÍM ČÍSLEM, vyhráváte částku uvedenou pod ním.

308

18+ HRAJ S ROZUMEM

Ministerstvo financí varuje:
Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost!

Setři
a vyhraji
i online

COACH

COACH. Měsíčník. Ročník 8., číslo 8,
vychází 6. 7. 2024.
Samostatně neprodejné,
vychází jako příloha deníku SPORT.
Adresa: 170 00 Praha 7, Komunardů 1584/42,
e-mail: magazinsport@cncenter.cz,
www.isport.cz,
telefon: po předvolbě +420 225 97
volte linku 5275,
Redakce – linka 5111.

Šéfredaktor: Lukáš Tomek,
vedoucí redaktor: Petr Schimon,
grafici: Jaroslav Komolý, Dagmar Šenfeldová,
Tomáš Langer, autor grafické úpravy: Milan Jaroš,
redakční rada: Michal Ježdík, Filip Šuman,
Zdeněk Haník, Michal Barda,
obchodní ředitel-print: David Šaroch (7227),
inzerce: Jan Nassir (7338),
jan.nassir@cncenter.cz,
kontakt na inzertní poradce: linka (7512),
ředitel marketingu: Pavel Renčín,
marketing: Tomáš Besperát,
e-mail: tomas.besperat@cncenter.cz
CCO Libor Berka.

Vydává: CZECH NEWS CENTER a.s.,
Komunardů 1584/42, 170 00 Praha 7,
IČO: 02346826
CEO Martina Řihová, COO Karel Žalud.
Rozšiřují společnosti PNS a.s.
Tiskne: Slovenská Grafia a.s.,
ISSN 2464-6865.

Registrace MK ČR E 22423.
Nevyžádané rukopisy, fotografie
a kresby se nevracejí.
Redakce nezodpovídá za obsah inzerátů.
Publikování nebo jakékoli jiné formy dalšího
šíření obsahu časopisu COACH
jsou bez písemného souhlasu vydavatele
zakázány.
© CZECH NEWS CENTER a.s.

TERMÍN UZÁVĚRKY: 30. 7. 2024
TITULNÍ SNÍMEK: HERBERT SLAVÍK/ČOV

VE SPOLUPRÁCI:

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Odvaha: druhá strana sebevědomí

Jan Černý, autor nástupového oblečení na OH v Paříži, prohlásil v podcastu Přes příkop: „Mám deset vteřin na to, abych oslnil svět. To je přesně doba, kdy bude naše česká výprava v záběru kamer při slavnostním nástupu a uvidí ji všechny světadily.“ A tak to risknul, vytvořil velmi odvážný model a stejně, jako se to stalo na předcházejících olympiádách, dostal na rodné hroudě v Čechách strašnou bídu.

Navzdory tomu, když jsem se v tomto modelu blížil k místu slavnostního zahájení pod Eiffelovkou, zastavovali mě lidé různých barev pleti se slovy „so beautiful“, určitě nemysleli mě, ale rozhodně mundúr Jana Černého. Tak si vyberte. Zahraniční agentury opět vyhodnotily naši výpravu jako jednu z nejlíbivějších, Česko ve své upjatosti a předposranosti volalo „hanba“ - a teď chce každý koupit plášť, který před pár dny zavrhoval. To už známe, stejně to bylo s holínkami v Londýně. Já, ale velebím odvahu Jana Černého, odvahu, která je druhou stranou sebevědomí.

Podobnou odvahu projevili „Frantičí“ s velmi riskantně nápaditým uměleckým podkresem už tak dost neobyklého slavnostního nástupu, který se uskutečnil na lodích na Seině. Nejposlouchanější francouzská zpěvačka Aya Nakamura, jež normálně zpívá jednoduché až banální texty, s tradiční kapelou republikánské stráže za zády vsunula do svých hitů text Charlese Aznavoura: Měla bych si raději jít vybrat slovní zásobu. Miláčku, abych tě potěšil v Moliérově jazyce. Ty, tvé oči, tvůj nos, tvá ústa... Rozkošný... Nepochopil jsi to... Škoda... Neboj se a pojď do mé náruče... Darling I love you, love you, darling I want you... A zbytek nás nezajímá... You are the one for me, for me,

formidable. Tím symbolicky spojila dva světy. Tradiční a nový, nikoliv lepší a horší, ale prostě dvě různé kvality - dva různé pocity, a o tom je taky olympiáda, že?

Ano, pro svůj úvodník jsem si vybral téma odvaha. Pro vrcholový sport je potřeba sebevědomí či sebedůvěra. Ale ta je jen odvrácenou stranou odvahy. Sebevědomí není darem přírody, ale odměnou, kterou člověk získá tím, jak prochází situacemi, ze kterých má strach. Sebevědomí si člověk totiž musí – někdy i za cenu určité bolesti – vybojovat. Vnímáte ten začarovaný kruh? Průběžným pocitem úspěšných lidí není sebejistota, ale paradoxně také nejistota. A sebevědomí je ve skutečnosti budováno neutuchající touhou jít si za svým, navzdory strachu a pochybám. Potřeba uznání je částečně zdrojem pochyb o sobě, ale zároveň vede člověka k aktivitě a může ho přivést i k sebepotvrzení v těžkých situacích, a tudíž k sebevědomí. Tak je to ve sportu, v módním návrhářství i v manažerských rozhodnutích.

Jsem v čase olympiády. Jinak než olympijsky jsem nemohl tento úvodník pojmut. Ostatně tři články v tomto čísle souvisí s hrami. Přeji vám, abyste si svátek sportu užili a v pauzách vzali do rukou nové číslo našeho měsíčníku.

Zdeněk Haník
bývalý trenér volejbalové reprezentace a předseda České trenérské akademie ČOV

FOTO: HERBERT SLAVÍK/ČOV

Umělá inteligence?

Pořád ještě máme navrch

Když Barbora Krejčíková v červenci toužebně natahovala ruce po wimbledonské salátové míse, sledovali jsme se zatajeným dechem každý její krok a každé milimetrově přesné opakování sporných míčů. Každý z nich mohl rozhodnout o jejím dalším bytí či nebytí. Většinu z nás nenapadlo, že je to už více než deset let, kdy se ženský tenis vydal na cestu high-tech sportovního odvětví. O technologiích a datech ve sportu vypráví **MILAN ČERNÝ**, protože u toho byl od samého počátku.

TEXT: MICHAL BARDA

Milane, pro čtenáře předesílám, že se známe už spoustu let, a tak si i v tomto rozhovoru budeme tykat. Fandové sportu znají tvého tátu, který hrával házenou za československý národák a v roce 1984 vyhrál s Duklou Praha legendární PMEZ, předchůdce současné Champions League. Řekni ale něco víc o sobě.

„Jsem Čech, narodil jsem se v Praze, ale vyrostl v podstatě v Německu. Vystudoval jsem obchodní informatiku a měl štěstí, že jsem začal pracovat ve firmě SAP jako konzultant pro Business Intelligence. Tedy vše, co nějak souvisí s analytikou a daty. A pak jsem měl ještě větší štěstí, že jsem se v SAP přesunul do oddělení globálního sponzoringu a strávil tam devět let své profesionální kariéry. Je jedno, jestli analyzujete obchodní, nebo sportovní data. Data jsou data.“

Když se člověk podívá na sto největších softwarových firem světa, kolem devadesáti jich bude amerických. A první neamerickou firmou v první desítce je právě německý SAP. Ty jsi tam nastoupil hned po škole, to je v tom oboru jako začít hrát fotbal v Barceloně...

„To neumím posoudit, protože jsem ve sportu tak úspěšný nikdy nebyl. Studoval jsem v Německu informatiku a už během studia začal v té firmě pracovat, takže jsem se tam dokázal rozkoukat už jako student. Doporučil bych to opravdu každému, kdo tu příležitost dostane. Nástup pak tím pádem nebyl zas až tak tvrdý. Ale měl jsem velký respekt, protože jako konzultant jsem se měl pohybovat v regionu EMEA, tj. Evropa, Střední východ a Afrika. A já tam při tom pohovoru seděl a říkal si: to nevím, jestli to je pro mne, jestli chci tolik lítat. Hrál jsem házenou, už jsem sice pomalu končil, pro-

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Déle než 15 let drží partnerství společnosti SAP s fotbalovým TSG Hoffenheim, za který nastupuje i Pavel Kadeřábek. Data firmy využívá i největší německý klub Bayern Mnichov.

tože jsem si zničil koleno, ale říkal jsem si kurník, to nevím, musím o tom ještě popřemejšlet. Přemýšlel jsem o tom z různých perspektiv, měl jsem možnosti i v oddělení, kde jsem pracoval jako student. Tam bych byl normální vývojář, což by bylo takový tradiční celodenní sezení v kanceláři a tak dál. Ale nakonec to bylo takhle. Nastoupil jsem jako poradce a po několika týdnech se seznámil s někým ze sponzoringu. Celé to prostě byla velice dobrá náhoda.“

Prý měl SAP v té době na externí zaměstnance náborovou stopku a každou volnou pozici musel nejdřív nabídnout uvnitř firmy. A sponzoring tě prý chtěl tolik, že si vymyslel speciální pozici s požadavky, které v té době nikdo jiný nedokázal pokrýt?

„Ano, tak to bylo. Docela dlouho jsem pracoval jako konzultant, ale postupně v podstatě na plný úvazek pro sponzoring. Že prý se to pak interně nějak rozdělí. Ale když se mnou chtěli spolupra-

covat dál, tak pro mne ten post de facto museli vytvořit. To je pravda.“

Zřejmě jsi měl spoustu práce, protože povídání nad daty ve sportu jsme začali plánovat už v roce 2017. A vždycky, když jsem ti zavolal a navrhl termín, jsi říkal: Jo, ale to budu v San Francisku, nebo teď jsem v Ománu na Extreme Sailing nebo v tom termínu budu v New Yorku u Yankees...

„Ano, pracoval jsem na mnoha zajímavých projektech v řadě sportů. Ženský tenis, velká vertikála, velké partnerství pro SAP na mnoho a mnoho let. Extrémní plachtění je krásný sport, lední hokej, esporty... Ty jsou sice trochu kontroverzní, ale jsou tam paralely, které by možná některým kritikům otevřely oči. Pracoval jsem v globálním sponzoringu devět let a za tu dobu prošel různými funkcemi. Začínal jsem jako konzultant pro ukázky jednoduchých technologií a vyvinul se v to, čemu se říkalo vertikální vedení. Takže jsem nakonec vedl celosvětové

MILAN ČERNÝ

- Solution Expert v SAP Solution & Innovation Experience
- Director of Strategic Partnerships v SAP Global Sponsorships
- Head of partnerships in Tennis & Esports
- ve své práci již posouval dopředu světový hokej, tenis, fotbal a jachting, ale i esport

partnerství v tenisu a v esportech od začátku až do konce. Postupem času jsem se naučil trochu víc, co to znamená sponzorovat a spolupracovat se sportovními svazy, s kluby, se sportovci.“

Jakou perspektivu vůbec velké společnosti ve sportu hledají? Co si od toho slibují?

„Standardní perspektiva je povědomí o značce a účel. Typické sponzorství, když přemýšlíte o velkých značkách, jako je Coca Cola či Mastercard, je zpravidla o umístění loga na dresu nebo na stadionu a penězích za toto umístění. To je typické sponzorství, jak ho známe. My jsme ale většinou raději usilovali o partnerství než o sponzorství.“

Jde to i jinak?

„SAP vytváří software pro velké firmy včetně těch největších na světě. Také chce umístit svou značku, své produkty a řešení na další trh, pro širší publikum. Chtějí ukázat, čeho jsou schopni. Chtějí vytvořit hodnotu pro partnery a pak ji použít pro komunikaci toho, co jejich produkt dokáže. A toho lze díky spolupráci se sportem dosáhnout celkem snadno. Vezmete stejné produkty, vložíte spor-

„VEZMETE STEJNÉ PRODUKTY, VLOŽÍTE SPORTOVNÍ DATA A DOTKNETE SE LIDÍ PROSTŘEDNICTVÍM JEJICH EMOCÍ K URČITÉMU SPORTU.“

ovní data a dotknete se lidí prostřednictvím jejich emocí k určitému sportu. Vaše cílové publikum je v různých odvětvích a vaše standardní finanční údaje je zjevně budou trochu nudit. Sportovní sponzoring je ale kanál, kde můžete přímo podporovat poptávku a prodej a funguje to velmi dobře. To jsme se za ta léta naučili.“

Čím to je, že má sport takovou moc?

„Zvete své zákazníky na skvělé akce, dopřejete jim příjemný zážitek a emoce, a můžete tak budovat vztahy. A v neposlední řadě je to perspektiva vlastních zaměstnanců. Udržujete si stávající a přitahujete nové zaměstnance, mladé lidi, kteří pro vás budou chtít pracovat. Zajišťujete si tak talenty pro budoucnost.“

Třeba jako v ženském tenisu?

„Tenis je skvělým příkladem. Česká republika je známá tím, že má vynikající

hráčky. Když cestujete po světě a jezdíte na tenisové turnaje, vždycky dostáváte stejnou otázku: jak to naše ženy dělají, že hrají tenis tak dobře? Na to jsem nikdy neměl odpověď. Kromě dobrého tréninku samozřejmě dobré zázemí a asi také trochu tradice.“

Proto padla volba spolupráce právě na WTA?

„WTA byla velmi dobrým kandidátem pro partnerství. Proč? Protože má globální přítomnost, celosvětovou stopu. Pořádá akce po celém světě, na každém kontinentu, ve třiceti zemích, více než padesát akcí ročně. Někde se něco děje skoro každý týden. Své marketingové úsilí tak můžete nasměrovat do regionu, kam potřebujete. Utkání v tenisu obvykle rozhoduje jen několik míčů, vyhrává se a prohrává s nejmenším rozdílem. Nyní, po letech partnerství s WTA, mají hráči, →

INZERCE

 **ČESKÝ
SQUASH**

prohry **RESPEKT**

nadšení

houževnatost

PŘÁTELSTVÍ

bolest

odhodlání

FAIR PLAY

zklamání

odvaha

soupeření

boj

výhry

RADOST

cesta

rivalita

vášeň

www.czechsquash.cz

trenéři, fanoušci i média analýzu hry na dosah ruky v reálném čase. To dříve nebylo. Tenisová analytika a statistiky každému hru přiblíží.“

Jak celá spolupráce s ženským tenisem vlastně začala?

„To už je více než deset let zpátky, rok 2013. O rok dřív jsem v globálním sponzoringu začal pracovat. Oznámili jsme zpočátku oficiální tříleté partnerství, dnes už je partnerství dlouhodobé. Zdaleka nejdůležitější bylo si na začátku sednout ke stolu a vyjasnit si, kde můžeme tomuto sportu poskytnout hodnotu. A jak může WTA na oplátku pomoci vyprávět příběh, který chceme sdělit našim zákazníkům. A přesně tohle se pak stalo. Samozřejmě to celé má i svou finanční stránku.“

To zní skoro jako pohádka. Bylo to opravdu tak hladké?

„Jedna věc opravdu vynikla. V říjnu 2014 WTA změnila pravidlo o koučování a umožnila využívat technologie a analýzy během trenérské přestávky na kurtu. To pro nás byl začátek, kdy jsme si řek-

„Jasně, ale nebylo to vždycky hladké. Vzpomínám na legrační historku ohledně koučování na kurtu. Tady u stolu vám můžu na iPadu ukázat, jak naše analytika vypadá. Když si ale představíte tenisový zápas v Dubaji, kde je 40 stupňů ve stínu, iPad pravděpodobně do pěti minut přestane fungovat, protože se přehřeje. A taky se potíte a na slunci nic nevidíte. Takže jsme vzali naše designéry a vývojáře, kteří jsou zvyklí pracovat a kódovat jen u svého stolu, a posadili jsme je vedle kurtu. Takže opravdu rozuměli tomu, co se děje s cílovou skupinou, pro kterou pracují.“

Taková opravdová zkouška ohněm?

„Jedním z nejvýznamnějších evolučních kroků, které jsme podnikli, byla analýza vzorců hry. Přišli za námi nějací trenéři a říkali: hele, nás vlastně víc zajímá, co se stane při třetím úderu. Servírujete, soupeř vrátí return a vy hrajete třetí ránu výměny. A toho se snažíme dosáhnout teď - identifikovat vzorce v něčí hře. Někteří trenéři mysleli více dopředu a skutečně svým hráčům prezentovali

vzorce, které viděli. Hráčům se to nelíbilo, když jsou konfrontováni s vlastními nedostatky, chtějí prostě utéct. Viděl jsem scény, kde hráči trvali na tom, aby iPad zmizel. Nechtěli to vidět. Ale trenér byl vytrvalý a využil naše poznatky a analýzy, aby zlepšil své koučování. Nakonec se to poddalo.“

Tenis se ale hraje hlavně pro lidi, ne?

„Samozřejmě! Jedním z dalších základních kamenů proto bylo toto vše rozšířit a nabídnout zástupcům médií. WTA musí sloužit i lidem, kteří o sportu píšou a chtějí psát zajímavé příběhy. Kdo by ty příběhy mohl poskytnout lépe než samotná data? Chcete se podívat na dlouhodobé trendy a čísla, na jeden turnaj, nebo na sezonní data? Když se dnes podíváte na někoho jako Petra Kvítová, můžete skutečně spočítat množství výměn, které za sezonu odehrála. S těmi daty pak můžete dělat, co chcete, protože se shromažďují a jsou všechna dostupná. A pokud existuje spolupráce mezi dodavateli a WTA jako řídicím orgánem, všechno funguje. Ale je to samozřejmě dlouhá cesta.“

Dobrá – odkud se tedy data berou?

„Tradiční sport jako tenis musí být nejprve digitalizován, abyste mohli data získat a později využít. Z technologického hlediska většinu věcí znáte. Současný tenis se hraje na stadionech s kamerovými systémy, dříve to bylo jen jestřábí oko. Poskytovatelů je dnes víc, všichni v podstatě zachycují přesný pohyb hráčů a míče na kurtu. Tato data se přenášejí do našich systémů v cloudu, analyzují se a poté přenášejí zpět koučům a médiím. Vypadá to jednoduše, ale samozřejmě zabralo trochu času to celé vyvinout.“

Takže přesvědčit konzervativní trenéry byl největší problém?

„Měli jsme partnery i v rámci trenérské komunity, třeba Kamau Murrayho, bývalého trenéra Sloane Stephenové. Vede tenisovou akademii v Chicagu. Skvělý kluk a vlastně jeden z největších fanoušků, protože rozpoznal potenciál tenisových analýz hned od počátku. Spali jsme jednou ve stejném hotelu v Miami, když se v sedm hodin ráno spustil požární poplach a oba jsme museli společně sejít z asi 20. patra dolů po schodech. A on povídá, ty jsi ten iPad, ten analytik, že? A já říkal, jo, ještě sice nejsem úplně vzhůru, ale jsem to já. A on na to, pojďme spolu na snídani, mám na tebe pár otázek. A pak jsem s ním seděl asi dvě hodiny a on mě doslova pra-

„NHL INVESTOVALA OBROVSKÉ ČÁSTKY DO SENZORŮ VE SVÝCH ARÉNÁCH, JE TO MIX RŮZNÝCH TECHNOLOGIÍ, STÁLE BĚŽÍ NOVÉ PROTOTYPY.“

li: dobře, super, tohle je příležitost pro naše analytická řešení. Protože nezáleží na tom, jestli ve stejném řešení používáte finanční data, nebo tenisová data. Pro tenisového trenéra můžou být analýzy stejným přínosem jako pro kteréhokoli jiného zákazníka. Takže jsme to udělali, a potom I několik dalších kroků. Tak začalo naše partnerství. Prodloužili jsme stopu.“

Co přišlo potom?

„Představili jsme tenisovou analytiku pro trenéry, kdy opravdu první trenér vzal tablet na kurt. Mohli se na to s hráči dívat a mohli o tom mluvit, byl to prostě jiný úhel pohledu. Ne každý trenér tu možnost využil a někdo ji ani využít nechtěl. Mnoho trenérů říkalo: víš, já léta používám cit a je to Ok - můj hráč to nechce vidět a je taky Ok. Ale mnoho hráčů od svého trenéra analýzu založenou na faktech ocenilo. Bylo to opravdu zajímavé sledovat. Pro některé to byla evoluce, aby přijali a používali technologii, kterou jsme jim nabídli.“

Pořád jste byli přesvědčeni, že jste na správné cestě?

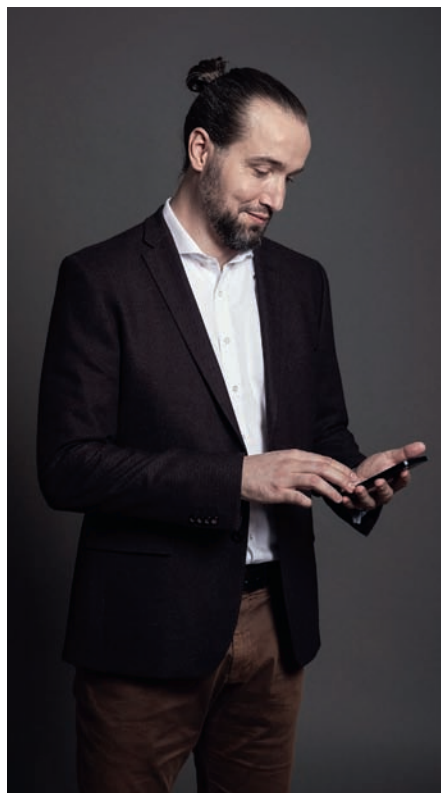

FOTO: HERBERT SLAVÍK/ČOV

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Metriky sportovních dat firmy SAP používají giganti po celém světě, namátkou NHL, formule 1, dostihové Kentucky Derby, ženská tenisová organizace WTA, ragbisté Nového Zélandu nebo San Francisco 49ers v NFL

žil. Ptal se na analytiku, odkud se data berou a tak dále a tak dále. A od té doby byl jedním z největších propagátorů našeho analytického řešení pro tenis.“

Takový partner z nejpovolanejších určitě pomůže!

„Další příklad byl Wim Fisset, kouč Angélique Kerberové či Naomi Ósakaové. Také on byl velmi důležitý dílek skládačky na naší cestě s WTA, protože opravdu myslí dopředu a je fanouškem technologií. I on mluvil s komunitou trenérů a říkal jim: hele, to, co ti kluci dělají, je fakt skvělé. Všichni teď mají stejné informace. Lidi se nás velmi často ptají, jestli od nás můžou získat vlastní analytiku. A my jim vždycky říkáme, že ne, protože tohle je partnerství s WTA. Každý dostane stejné šance, stejné příležitosti, ale způsob, jakým je využije, je jeho vlastní.“

Zmínil jsi i neobvyklejší sport, jako je plachtění...

„Sailing je exotičtější, ale opravdu blízký mému srdci, protože jsem s ním v globálním sponzoringu začínal. Řekli mi: hej, měli jsme závody plachetnic a bylo to nepřehledné. Ty jsi poradce Business Intelligence, stavíš informační dashboards, něco takového v tom sportu potřebujeme. A já si říkal, no, já sice tomu sportu nerozumím, ale jo, zkusme to. Data jsou data.“

Co byl problém a jak jsi na to šel?

„Závody probíhaly daleko od břehu, málokdo měl přehled, co se na trati opravdu děje, a křižování lodí bylo i pro diváky a komentátory v televizi docela matoucí. Začali jsme digitalizací celého sportu. Na lodě jsme umístili senzory, na vodu systémy měření větru a z dat už jsme pak mohli na obrazovku namalovat obrázek. Na konci vývoje se plavily high-tech katamarány, byly to velmi intenzivní závody, až osm rozjížděk za den. Sponzorovali jsme i jednu loď.“

To byl pořádný záběr...

„Ale největší úsilí šlo opravdu do technologie. Jejím prostřednictvím jsme dosáhli toho, že byl tento sport uchopitelnější a srozumitelnější pro trenéry i diváky. Měřili jsme rychlost, pozici lodí, sílu a směr větru, roli hraje i uspořádání závodistiště. Ty lodě v podstatě létají nad vodou, měřili jsme proto i výšku nad hladinou a všechna data ze senzorů šla do cloudu. Bylo to velmi podobné tenisu, ale jiné v tom, že je to vlastně otevřené hřiště a musíte změřit i závodní dráhu. To vše se zpracuje a servíruje zpátky cílovému publiku, fanouškům a médiím. Závodníci a trenéři mohli jít hluboko do detailu svého výkonu na vodě, mohli zpětně analyzovat, co přesně tam dělali. Ředitel závodu měl vlastní aplikaci, kterou používal k vytyčení trati závodu, nastavení průjezdných bodů a ke kontrole, zda je trať závodu v pořádku. Byla to jed- →

INZERCE

na z největších investic SAP do jakéhokoli sportu. Skutečně jsme vytvořili vlastní řešení s velmi podrobnou analýzou větru a všech manévrů. A opravdu to pomáhalo porozumět sportu, tyhle lodě prostě musíte vidět naživo, bylo to úžasné. Škoda, že už se ty závody nejezdí.“

Zato jste ale prý změnili pohled na NHL?

„V sezoně 2014-2015 jsme spustili rozšířené hokejové statistiky, celkem sto sezon NHL! V tom jsme mohli skutečně zazářit, protože umíme takové množství dat zpracovat. Umíme to analyzovat, sestavit a nabídnout fanouškům. Tím partnerství s NHL začalo, než se vydalo směrem k trenérům a hráčům. Dřív seděli za lavičkou lidé a ručně zapisovali střídání, icetime a podobné věci. To vše je dnes automatizované. NHL investovala obrovské částky do senzorů ve svých arénách, je to mix různých technologií, stále běží nové prototypy. Jsou to zajímavá čísla, pozice puku a hráčů se aktualizují každých 30 milisekund. To znamená, že máme v každém okamžiku přesné pozice všech objektů na ledě a pak to celé můžeme analyzovat.“

Co se pak se všemi těmi daty děje?

„Podobně jako v tenisu, data jdou do cloudu a tam se zpracují, než se po-

šlou zpátky k uživatelům. Celé analýzy běží online, jen s minimálním zpožděním. Zní to jednoduše. Ale když se zamyslíte nad tím, kolik míst a stadionů je v NHL a kolik utkání najednou běží, je to celé opravdu docela složité. Potřebujete dobré systémy, dobrou infrastrukturu a výpočetní výkon, abyste dali všem datům smysl.“

A dávají všechna data smysl?

„Myslím, že ano. Nejde jen o sportovní analytiku, NHL je obchodní společnost jako každá jiná a chce vidět, jak se jejímu podnikání daří. Hledá metriky míst konání utkání, metriky udržitelnosti. Takže jde nakonec vlastně o jedno z našich nejvíce standardizovaných řešení, ale bylo přizpůsobeno pro potřeby NHL. Jde spíše o administrativní stránku věci.“

105

Přes sto pět tisíc lidí zaměstnává SAP ve více než 157 zemích.

Takže nejlepší hokejová soutěž na světě používá standardní řešení?

„Vlastně ano. V partnerství s NHL byly statistiky pro fanoušky opravdu silným vstupem do tohoto sportu. U ženského tenisu jsme jako první infiltrovali trenérskou komunitu, chtěli jsme ji získat na svou stranu. V NHL jsme fanoušky oslovili přímo a ukázali jim naše technické možnosti. Až pak jsme se věnovali pohledu trenérské a hráčské výkonnosti. Dnes je to v NHL velmi široce pojatý nástroj generálních manažerů, který spojuje všechny aspekty rozhodování a přidává i několik dalších pohledů. NHL je tak partner i zákazník. Provozuje na našich systémech svou administrativu, ale také společně s námi inovuje a vyvíjí nové přístupy a řešení. Pokud vaše společnost, váš zaměstnavatel spolupracuje s někým z NHL, může to ve vás vyvolat emoce a hrdost.“

To už je opravdu daleko za hranicí běžného sponzoringu!

„Vždycky jde o spolupráci. Sedíme u stolu, diskutujeme o tom, co se musí stát, a chceme pochopit, kde jsou mezery a jaké jsou požadavky. Máme své designéry, vývojáře. Přijdou, povídají si s někým z NHL a hledají společná řešení. Jsou to dva různé světy, které je třeba

Takhle vypadá kontrola a kalibrace systému Jestřábího oka těsně před startem tenisového Wimbledonu

spojit. Potřebují trochu času, aby si porozuměli, ale pak se to stane a vznikají dobré věci.“

Jak se z tvého pohledu za těch sedm let, kdy jsme rozhovor plánovali, špičkový sport změnil?

„Technologie jdou dopředu každý den a každý den posouvají sport dál. Pohled na data a technologie se mění, protože je jich ve sportu čím dál tím víc. Množství dat ale nutně neznamená větší kvalitu. Dnes, i s ohledem na umělou inteligenci, je důležité vědět, čeho chci dosáhnout a jaký mají mít data dopad. A to je vlastně největší výzvou.“

Bude mít sport bez dat, technologií a médií do budoucna vůbec šanci?

„Na tuhle otázku asi odpoví každý jinak podle toho, jak je starý nebo z jaké generace je. Já myslím, že sport jako takový bude určitě existovat dál. Má silný základ v tom, co ze své podstaty je. Digitalizace a všechna data okolo jsou přídavek, který v určitých situacích pomáhá tomu všemu líp rozumět. Data můžou zlepšit trénink a výkon, ale sport jako takový nezmění. Pro mne je sport pořád ještě tělesný výkon, který lidi prostě ocení, já ho ocením, ty ho oceníš. Když se ale zeptáme někoho, kdo spíše hraje

FOTO: HERBERT SLAVÍK/ČOV

„MNOHO TENISOVÝCH TRENÉRŮ ŘÍKALO: VÍŠ, JÁ LÉTA POUŽÍVÁM CIT A JE TO OK - MŮJ HRÁČ TO NECHCE VIDĚT A JE TAKY OK. ALE MNOHO HRÁČŮ ANALÝZU ZALOŽENOU NA FAKTECH OCENILO.“

počítačové hry, tak jeho generace už to možná vnímá jinak. Myslím, že perspektivy se opravdu trochu mění, je to spíše souboj mezi novými médii a tradičním sportem.“

Co je podle tvého názoru největší výzva, pokud chce nějaký sport v technologické oblasti držet krok?

„Ze své zkušenosti si myslím, že vždycky záleží na mindsetu a na lidech. Ti lidi musí tu změnu chtít. Musí tam být lidi, kteří do toho investují mentálně a odborně. A celý zbytek, ta komerční nebo technická stránka, se vždycky dá nějak vyřešit. Ale musí u toho být lidi, který chtějí. Který to chtějí posunout dál.“

Ty se v poslední době profesně posouváš od čistých technologií víc do koncepcí a inovací, ať už technických nebo byznysových. Když se podíváš dopředu, kde tahle oblast může být za deset let?

(smích) „Na to kdybych znal odpověď... Současný trend umělé inteligence tady určitě zůstane. Když se na to podíváš, tak sběr dat není zas až taková výzva. Umělá inteligence nám pomůže z těch dat něco udělat, přinést nějakou výhodu. V budoucnu bude dat čím dál víc, takže

například kvantové počítače mohou být opravdu důležité téma. V příštích pěti až deseti letech asi vzniknou věci, o kterých dnes ještě ani nevíme. Umělá inteligence má taky svoje výzvy. Všichni tak nějak spoléháme na Chat GT a učíme se klást správné otázky, ale skoro bych řekl, že už tomu věříme až naslepo. Myslím, že se to musí změnit, a když nám umělá inteligence v něčem pomůže, budeme chtít vědět, proč nám to navrhla. Spíš to půjde směrem kolektivní inteligence, kde člověk a umělá nebo technická inteligence budou nějakým způsobem koexistovat. A jedna strana bude muset rozumět té druhé.“

Abychom nebyli tolik závislí na programátorech a dokázali naši inteligenci tu umělou trochu kontrolovat?

„Přesně tak. Já si myslím, že pořád ještě máme navrch.“ □

INZERCE

PARIS 2024
Radiožurnál
Český rozhlas
OFFICIAL RADIO BROADCASTER

26. 7. – 11. 8. 2024

Poslouvej olympijské hry
Fandíme s Vámi

radiozurnal.cz

Slang v NFL a MLB

V internetové době se jako trenéři obracíme pro inspirace i k jiným odvětvím. Severoamerické major sporty jsou v hledání jiných směrů a metod hodně daleko. V literatuře, na youtube, ale i v televizních přenosech můžeme zachytit anglické výrazy, které jsou povědomé, ale přesný význam nám může unikat. Proto navazuju na díly s NHL a NBA a přicházím se slangovými výrazy v NFL a MLB.

TEXT: SLAVOMÍR LENER

NFL / americký fotbal

Nejnámější termín je **touchdown** (položení míče za čáru), gól za 6 bodů. **Field goal**, míč kopnutý z pole specialistou (**kicker**) mezi brankové tyče, získá 3 body. Nejdůležitějším a kreativním hráčem týmu je **quarterback (QB)**, který rozehrává míč. Další klíčový chlap **wide receiver** má za úkol chytit míč od QB a doběhnout s ním co nejdál, ideálně položit touchdown.

Když při tréninku na sebe hráči křičí **hut hut, hike**, je to signál pro ostatní, aby vytáhli míč a zahájili hru. Převzato zřejmě z „ten hut“ znamenající „zbystřete“, používané armádou. Od postranní čáry uslyšíte po zle chyceném míči **óhhh, he fumbled the ball** (bože, vypadl mu z ruky jasný míč a ztratil kontrolu). Pro hodně riskantní hru se používá **blitz**. Trenér pošle na hřiště víc defenzivních hráčů, mezi nimi blitzera, aby atakovali soupeře s míčem. Tito hráči dostanou rozkaz **to go blitzing**. Dovolené kopy jsou pouze **punt, drop-kick, place-kick**, provedené ve shodě s pravidly.

Pokyn hrát **squib kick** znamená: zahrajte krátký, nízký kop! Míč pak většinou nepředvídatelně skáče a ten, kdo se míče zmocní, je snadněji napadán. Rozehrává míč dozadu na QB je **snap**.

U kopnutých bodů z pole je to **holder** (hráč s míčem), kdo se podívá na spoluhráče, který bude střílet (**kicker**), aby potvrdil, že je připraven. Roztáhne ruku z pěsti na všech 5 prstů, aby signalizoval snap (hra začíná, rozehraje se na QB). Na odkopech (**punts**) je to sám **punter**, kdo signalizuje snap.

Pojďme k mnohem složitějším, laickovi velmi vzdáleným výrazům. Příklad. Kapitáni často křiknou hesla, která určí způsob hry. Tyto signály jsou využívány quarterbackem. Jsou to kódy používané k postupu útoku nebo obrany v reakci na vytvoření soupeřovy pozice. Kódované hlášky White 80, White 80 or Red 42, Red 42cadence, Blue 42 set hut! Co je to tedy **cadence**? To křikne QB těsně před zahájením hry (snap). Jedná se o rytmický, známý a konzistentní výraz. A co znamená **White 80 Cadence**? To velmi často slyšíte od QB těsně před odpálením míče. Mnohdy se zaměřuje se „180“ a používá se, aby řekl centru, kdy má začít, a dává

„POKYN HRÁT SQUIB KICK ZNAMENÁ: ZAHRAJTE KRÁTKÝ, NÍZKÝ KOP! MÍČ PAK VĚTŠINOU NEPŘEDVÍDATELNĚ SKÁČE A TEN, KDO SE MÍČE ZMOCNÍ, JE SNADNĚJI NAPADÁN.“

útočníkovi vědět, že je připraven ke startu. QB může zvolat **mike** nebo provést jakákoli upozornění, která jsou pro útočící tým nezbytná.

Rozehrávač často kombinuje bílou 80 se **set hut**, ačkoli může také změnit volání na 2 a jít na **second hut**. Pokud je soupeř v pokrytí 2, může QB říci: **blue 32** (modrá 32), **blue 32 set hit!**, a pokud je to pokrytí 1, řekl by: **blue 31, blue31 set hit!**

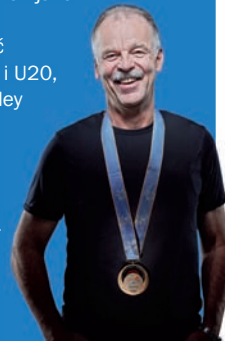
V NFL je běžné vidět rozehrávače tlesknout (**clap**) před výkopem, což je signál pro centra, aby rozehrával míč. A proč ukazuje na svou helmu a křičí **alert**? Jsou chvíle, kdy QB musí reagovat na situaci a používá systém upozornění tím, že

ukáže na hlavu a zakřičí **alert** (pohotovost), takže útok změní hru.

„Defensive back je pozice, kterou by měli hrát jedni z nejatletičtějších hráčů na hřišti, protože se zpravidla snaží zabránit přihrávkám vzduchem na rozběhnuté **wide recievery**. To nejlepší, co se snaží defensive back udělat, je chytit **interception** (přihrávku soupeře), které tu říkáme **řčko**. Většina věcí, které jsou uvedeny v začátku článku, jsou cally a slang, které využívá útok. Podobné cally má také obrana. Zpravidla podle postavení útoku na hřišti a konkrétní situace (tzv. **down and distance**) hlásí svoje akce. Tzv. **coverage 0-5** (číslo ukazuje, kolik obrana kryje hlubokých zón). Každý tým na to má svoje vlastní cally, nejčastěji jsou to barvy na **coverage**, a pak se ještě zpřesňuje pro konkrétní zodpovědnosti jako **Hammer, Nail, Box, Angry**. Díky tomu můžeme dělat různé variace a být lépe připraveni na konkrétní situace. Když nás útok nachtýá při přesunu a my bychom je nepřekvapili, tak se řve **bandit** a hraje se základní akce, která je předem domluvená. **Linebacker** také hlásí silné postavení proti běhu **Rip/**

SLAVOMÍR LENER

- po boku Ivana Hlinky trenér hokejových olympijských vítězů v Naganu 1998
- v NHL působil šest sezon jako asistent Calgary Flames a Florida Panthers, kouč reprezentačního A-týmu i U20, Sparty, Düsseldorfu, Luley a Linköpingu, kde odkoučoval přes 1000 utkání (2x zlato a 4x bronz)
- působil jako šéftrenér svazu a manažer reprezentace (1x stříbro, 2x bronz)

Liz (pravá/levá) a **safeties** hlásí silnou stranu proti **passům (ringo/lucky)**. Když je balon ve vzduchu, obránci křičí **bingo bingo** nebo někdy jen **ball**. Cílem je také soupeře zmást, takže se říká hodně falešných callů. V obraně PBP třeba používáme **Netušej!** a u toho ukazujeme na nějakého hráče, jako bychom hráli něco, co se k tomu hráči vztahuje.“

JAN KABÁT, MVP Czech Bowl 2016 a 2021, Prague Black Panthers, defensive back

MLB / baseball

Major sport, kterému se v zámoří říká **Big show**, má v Severní Americe ohrom-

nou popularitu, dávnou, po staletí starou historií a mnoho specifických a slangových výrazů. Počítají se na stovky. Co můžeme nejčastěji zaslechnout? Jak prohlásil Casey Stengel, slavný hráč a manažer MLB: „Good **pitching** will always stop good **hitting** and vice-versa (skvělý nadhoz vždy znemožní dobrý odpal, a to platí i obráceně).“

Nejnámější výraz je **homerun**, má spoustu synonym, podle lokality, například: **dinger, dong, big fly, four-bagger, bomb, Jack, Yak, Yiketty, tater**. Většinou letí odpálený míč až do ochozů mezi diváky, pálkař postupně oběhne všechny mety a boduje. **Moon shot** je dlouhý, vysoký homerun. Některé pozice hráčů:

pitcher (nadhazovač), **ace** (nadhazovač číslo 1, začínající utkání), **fielder** (polař), **batter** (pálkař), **runner** (běžec), **catcher** (chytač, zadák).

„Z pozice catchera je důležité umět komunikovat s nadhazovačem pomocí předem domluvených signálů, kde díky prstům se nadhazovači předává, jaký typ a umístění nadhozu je v danou dobu nejlepší. Ukazováček či malíček znamenají **fastball** (rovný nadhoz) a záleží, na jakou stranu domácí mety se má hodit. Dva prsty znamenají **točku**, tři **slider**, jedná se o typy nadhozů, které mají větší spin a v letu zahýbají. **Wiggle**

INZERCE

**MĚNÍME ŽIVOTY
SPORTOVČŮ
K LEPŠÍMU**

PROJEKT NA PODPORU ČESKÝCH SPORTOVČŮ

sazka C H A M P S

JAKUB KREJČÍ • VODNÍ SLALOM

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

neboli čtyři prsty jsou **change-up**, pomalejší typ nadhozu, který má lehký **fade** na jednu či druhou stranu, záleží na typu nadhazovače (pravák/levák). Pokud má ještě jiné druhy nadhozů, mohou vznikat kombinace signálů a zadák by se mohl s nadhazovačem dobře domlouvat, aby nedošlo k tzv. **cross upu**, kdy nadhazovač hodí jiný nadhoz, než catcher očekává. Pokud se hráč dostane na druhou metu, může lehce vidět signály catchera. Aby nedocházelo k jejich kradení a předáváníí pálkaři, kterému by to hodně usnadnilo práci, se pak signály různě klíčují. Používá se například druhý signál v sekvenci, první signál po dvojce (dvou prstech), **outy** plus jedna, striky plus jedna nebo **pumps** (kdy se pouze počítá, kolik se ukáže signálů) a mnoho dalších možností. V ústní komunikaci se křičí **dva, dva, dva** (chci příhoz na druhou metu), **tři, tři, tři** (pokud na trojku a domů, když je šance dostat běžce na domácí metu a zabránit bodu). V případě, že letí příhoz na nějakou metu a vidím, že není šance tam zahrát out a jinde je, tak se řve **cut-dva**

nebo **cut-tři**. Když už není šance nikde, tak pouze **hold it** neboli drž. Na větších stadionech je důležitá neverbální komunikace vzhledem k počtu fanoušků a jejich fandění“.

MARTIN ČERVENKA, zadák národního týmu s dlouholetými zkušenostmi z amerických nižších soutěží

Nesprávný pohyb nadhazovače je **balk** a postupuje se na další metu. **Bag** či **base** je meta, **hot corner** třetí meta. **Base on balls** se říká, když je meta zdarma, **run** je doběh a bod. Někdy se podaří ukrást metu zdarma (**steal**). Co slyšíte dál? Běžný nadhoz (**fastball**), dobrý odpal (**hit**), dobrý nadhoz (**strike**). **Double** nebo **triple** je dvoj nebo třímětový odpal, kdy získáte víc met najednou. Když je pálkař pod tlakem a hraje na jistotu, zkrátí si úchop na pálce pro lepší kontrolu (**choke-up**). Když se vůbec nedaří a pálkař nemůže v zápase trefit ani jednu ránu, je to **collar** (obojek) nebo **o-fer**. Hrát naplno, zarputile a agresivně je **play hardball**. Někdy hráč zahraje tak, že míč napálí přímo do soupeře (**at'em ball** nebo **atom ball**). V případě jednoduchého odpalu na za-

chycení ze vzduchu se říká **can of corn**. Snadný nadhoz pro pálkaře (**Cookie** či **meatball**), vyvýšené místo nadhazovače (**Hill** nebo **bump**), když zaujme své místo (**Take a hill**). **Yakker** neboli **curve ball** je nadhoz, který překvapí pálkaře spinem a nečekanou změnou dráhy letu. **Walk-off** je odpal, který ukončí hru.

Nesmírně důležitá je rychlá, zřetelná komunikace mezi hráči v poli. Aby se předešlo kolizím a možným zraněním při chytání letícího míče, jsou tu jasně dané signály, gestikulace rukou a slangové pokřiky.

Rusty Kuntz, kouč týmu Kansas City Royals, popisuje: „Nestačí jen křičet **I got it, I got it!** (mám ho, mám ho, v jiných klubech zase použijí **I have it** nebo **Mine, mine!**) Důležité je u toho gestikulovat rukou, protože na dálku to v tom řevu diváků neslyšíš. Při chytání letícího míče je nesmírně důležitá komunikace mezi hráči, kteří mohou například křičet **tag, tag, tag!** (křikne to několikrát rychle po sobě a je třeba ihned jednat) nebo, je-li na to čas, v klidu zvolá a pomalu a plynule rukama gestikuluje **halfway, halfway, halfway!** (je čas, v klidu si to chyt).“

BRNO BEACH PRO

22. – 25.8.
2024
BRNO
SOKOLSKÉ
KOUPALIŠTĚ

**PŘEDPRODEJ
V SÍTI TICKETPORTAL**

#VisitCzechia

SKUPINA ČEZ

B | R | N | O

jihomoravský kraj

ARNOŠT DUBOVÝ učí na gymnáziu a hraje baseball za národák. Učarovalo mu vnější pole, o kterém by se dokázal bavit celé hodiny. Na svých trenérech si opora Draků Brno cení důvěry, komunikace a empatie.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Říkají: Jen stojíš, a nic neděláš. Ale...

První trenér

„Můj úplně první trenér, co si vybavuji, mě naplno přivedl k baseballu. Když jsem byl na základní škole, hrával jsem fotbal, basket, tenis, dělal judo. Moc mě to nebavilo. A u nás na základce jsme měli takový malý baseballový klub Pipas Brno a trenérem byl pan Petr Pipek, můj učitel tělocviku a zeměpisu, který i celý tým zaštiťoval. A říkal nám, klukům, na tělocviku: borci, pojďte si zahrát baseball. Bylo mi v té době kolem deseti let, šel jsem na první trénink a baseball hraji dodnes. Zamiloval jsem si ho už od dětství. Nevím, jestli to bylo přímo trenérem, spíš si myslím, že to bylo sportem samotným. Myslím si obecně, že mě to ovlivnilo i do života, protože moje profese je učitel tělocviku a zeměpisu.“

Mládežnické kategorie

„Ono to teď bude znít, jako že si chystám půdu, abych zůstal v týmu (smích), ale velice důležitý byl pro můj rozvoj současný reprezentační trenér Pavel Chadim. On mě přivedl k mé pozici, kterou hraji i dnes. Když mi bylo 12 let, mým snem bylo hrát za národní tým a šel jsem poprvé do nejmladšího reprezentačního družstva, kterým jsou žáci do 12 let. Začínal jsem v něm jako nadhazovač. Chtěl jsem jím být, protože z malého klubu je většina lepších hráčů nadhazovači nebo hrají vnitřní pole. Nadhazoval jsem, ale ve vnitřním poli jsem se trochu bál míčů po zemi. Tak pro mě Pavel našel uplatnění v zadním poli a už jsem v něm zůstal i na té nejvyšší úrovni do současnosti. Pavel mě po baseballové stránce výrazně ovlivnil už od mládí a v zásadě dodnes

BASEBALLISTA

ARNOŠT DUBOVÝ

Narozen: 1. 4. 1992

Kariéra a úspěchy - Draci Brno (2008-?):

11x mistr extraligy (2008-10, 2012-14, 2016-17, 2020, 2022-23), 4x stříbro (2011, 2015, 2018, 2021), 1x bronz (2019). **Reprezentace:** účastník World Baseball Classic (2023), 2x 5. místo na ME (2019, 2023)

oba milujeme ,to naše' zadní pole. Často se bavíme o tom, co a jak hrát, a naše konverzace trvají už od mého dětského věku přes další mládežnické kategorie až po národák. Pavel Chadim pro mě zažehl vášně pro zadní pole, protože většinou je to pozice, kterou nikdo nechce hrát. I proto, že převládá vnímání, že to je ten vzadu, který nic nedělá. Míček se k nám až tak často nedostane, ale když už k nám letí, může to být jedna z nejdů-

ležitějších chvil, která může rozhodnout zápas, a pro mě to je fascinující. Moji kolegové, když se dívají, tak říkají: ty tam hodinu stojíš a nic neděláš. Ale pozice ve vnějším poli má spoustu skrytých věcí, o kterých lidé třeba ani moc neví, a právě takové nenápadné maličkosti mnohdy rozhodují.“

Zadní pole

„Každý tým, každý hráč, proti kterému hrajete, je jiný. Zároveň ti vaši dva spoluhráči, s nimiž máte na starosti velké zadní pole, jsou různě rychlí, mají různě dobrou ruku, různé čtení míčů a tak dále. A fakt hrají roli maličkosti, kdy si třeba stoupnete o metr jinam a může to rozhodnout zápas. Často chytanu míč a pro nezasvěcené to vypadá, že tam stojím na tom místě. Ale že stojím právě tam, je dlouhodobá práce realizačního týmu i mě. Jde o skautování různých hráčů, kdy musíte například vidět, jak zadní zadák dává signál nadhazovači a ten to dává vnitřním polařům. Ti pak zase předávají zadním polařům, takže já už musím předvídat ze švihů a nadhazu, kde bych přesně měl stát a zvýšit pravděpodobnost chycení míčku. A s tím souvisí i rychlost běhu a spousta dalších aspektů. A takhle bychom se mohli bavit dlouhé hodiny. Jak to skloubit a zároveň dát dohromady celou trojici, která zvýší šanci pomoci týmu. V utkání půl hodiny stojíte a vypadá to, že nic neděláte, ale musíte být neustále připravený na všech 200 nadhozů a předvídat, jaké budou. Navíc hraji střední zadní pole, takže si ještě řídím krajní hráče, abychom pokryli co největší prostor.“

Efekt více sportů

„Když mi bylo mezi třinácti až šestnácti, trenéři mě tolik nerozvíjeli technicky a baseballově, ale spíš lidsky a osobnostně. Trénink neobsahoval jen baseball, hráli jsme fotbal, vybíjenou nebo basketbal i jiné sporty, a měl spíš společenský charakter. Dnes vidím, že každým sportem, který hraje, se pohybově zlepšíte. Dnes přijdou na trénink ve 12 letech a já si říkám, že ta děcka se ani neumí rozběhnout, skočit nebo přeskočit, hodit, ale jedou už od těch 12 let drily. A pak když si chcete s těmi, kteří přijdou v šestnácti do áčka, zahrát fotbal, nejsou schopni kopnout do balonu. Myslím si, že všeobecná obratnost je mnohdy víc než baseballo-

„NEMÁM RÁD TRENÉRY, KTEŘÍ NA KLUKY KŘIČÍ NEBO NEÚMĚRNĚ TLAČÍ. BASEBALL JE V PODSTATĚ O VYROVNÁVÁNÍ SE S NEÚSPĚCHEM.“

vá dovednost. Já začínal s baseballem v 10 letech. Teď jsem byl na turnaji U8 a ty děti byly baseballovou úrovní úplně jinde. Já v té době ani nevěděl, co je baseball, ale ony normálně hrají na hodně vysoké úrovni. Je to asi tím, že drilují, což si nemyslím, že je úplně ideální. Kdybychom z obou světů, mého dřívějšího a toho současného, spojili ty

nejlepší věci, je to možná perfektní. Ale bojím se, že tady ti osmiletí mohou v 15 letech vyhořet.“

Přechod do seniorů

„Z mládežnických kategorií do seniorských jsem přecházel v Dracích Brno v 16 letech. Dnes mají Draci 24 titulů mistrů extraligy, já přicházel do týmu, který získal například 13 titulů v řadě. Do seniorského týmu Draků je hrozně těžké se dostat, aspoň dřív to tak určitě bylo. Šanci měli možná tak jeden nebo dva hráči za jeden až dva roky, a ještě tak, že jste prostě museli dvě až tři sezony odejít a v podstatě nehráli. Pro šestnáctiletého kluka, který chce hrát, to je hrozně těžké - a teď přijdete do týmu, který jede na titul. Chcete hrát, ale zároveň víte,

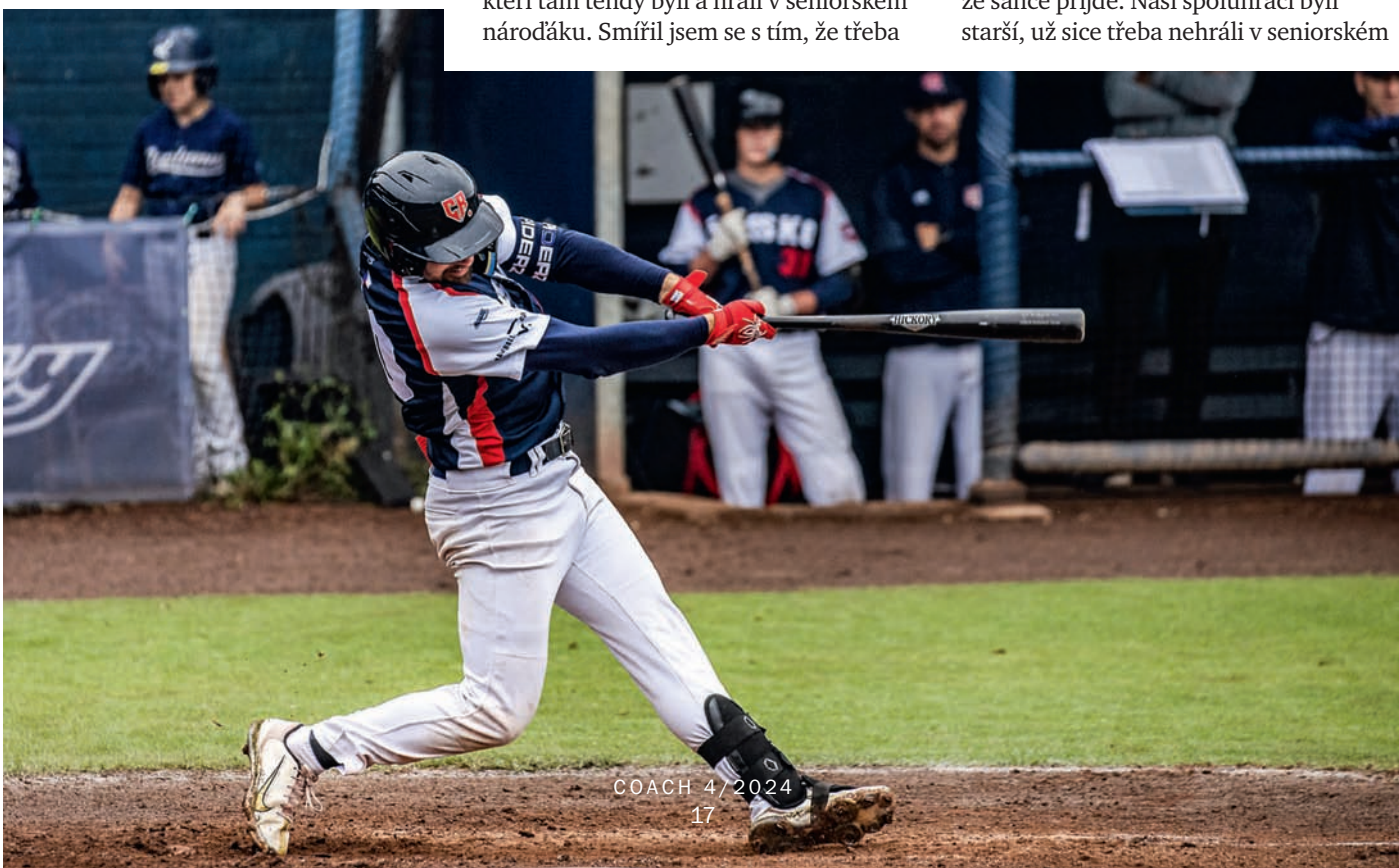
tři roky nebudu hrát, ale tím, že budu sbírat zkušenosti, trénovat, sledovat, co dělají ti nejlepší, tak se dostanu na jejich úroveň. Byla zásluha Arnošta Nesňala, že mě v šestnácti vytáhl a dal mi šanci. Díky tomu, že jsem zapadl do systému, jsem se hrozně zlepšoval a posouval na vyšší úroveň. Bylo to pro mě skvělé, protože často kluci končili jenom tím, že věděli, že se přes zkušené borce nedostanou a za áčko si nezhrají. Zároveň v ostatních extraligových týmech kluci stejného věku hráli a stálo to na nich, ale zase nehráli o titul. V Dracích jste věděl, že chcete být v seniorském národním, že budete hrát o titul, že chcete uspět v nejvyšších patrech evropského baseballu, takže očekávání od vás bylo obrovské.“

Podpora od Arnošta Nesňala

„Díky tomu, že si nás Arnošt Nesňal svým způsobem vybral, tak nám věnoval hodně času. Byl jsem nejdříve jako by ve střední baseballové škole a v nějakých 19 letech jsem se posunul na vysokou. Psychicky nás podporoval, ale samozřejmě nám neřekl, že za dva roky budeme hrát. Zásadní byla jeho ochota být s námi každý den na hřišti a dávat nám prostor v rámci tréninku, abychom se mohli zlepšovat a posouvat. Pak to vypadá, že jsme byli jeho koně, ale on viděl, že když do nás vloží své úsilí, tak se to Drakům jednou vrátí. S Přemkem jsme byli nerozlučná dvojice, pořád jsme dělali s vidinou, že šance přijde. Naši spoluhráči byli starší, už sice třeba nehráli v seniorském →

že na tu úroveň ještě nemáte. Mě vytáhl do prvního týmu Arnošt Nesňal, což byl generální manažer a trenér. Viděl ve mně ještě s mým spoluhráčem Přemkem Chroustem potenciál. Dělali jsme spolu kvůli vidině dostat se nahoru a hrát. Ta touha byla obrovská. Chtěl jsem být součástí elitního týmu a věděl, že když budu dřít, jednou se dostanu na pozici hráčů, kteří tam tehdy byli a hráli v seniorském národním. Smířil jsem se s tím, že třeba

FOTO: ČBA/LENKA BROŽOVÁ

národáku, ale pořád měli strašně vysokou úroveň. Věděl jsem, že jednou skončí a já se pak můžu dostat na jejich pozici a strávit na ní třeba 10 let. Musel jsem si všechno zasloužit a vydržít, když jsem každý den trénoval i ráno před školou, pak jsem si ještě přidával. Ale tím, že jsem sledoval, co ti zkušenější dělají, jsem se hrozně učil, a to vám dá strašně moc.“

Baseballová dřina

„V šestnácti letech pro mě bylo stěžejní pálení. Na tréninku jsem zvládl odpálit stovky, tisíce míčků. Až se o mně říkalo, že mám našviháno víc než celý jiný tým dohromady. Dnes vidím, co je pro mě tělo potřeba, a baseball je mnohem víc komplexní, ať už je to chytání, házení, běhání nebo posilování, bez kterého se v dnešní době neobejdete. Pak regenerace, strečink... Já končil trénink v šest a šlo se domů. Dneska kluci dělají různé mobilizace, využívají fyzioterapeuty. Hlavně házení je pro tělo fyziologicky hodně náročné, protože házet nemůžete pořád dokola, ale jen určitou část tréninku. Tak jdete třeba na hodinu pálit a pak do posilovny, kde cvičíte a děláte různé kompenzace. A s věkem, jak se vám mění životní hodnoty a osobní ambice, vypadá trochu jinak i váš trénink. Mladí kluci dnes tráví na tréninku i 4 nebo 5 hodin. Trénink není sice tak intenzivní, ale děláte různé činnosti, zkoušíte si herní varianty a pořád jedete na maximum.“

Důvěra

„Měl jsem trošku špatnou zkušenost s minulým reprezentačním trenérem Mikem Griffinem. Je to skvělý trenér, naučil mě toho hrozně moc. Jsem mu vděčný za spoustu věcí a zlepšení, ale cítil jsem od něj, že nemám potřebnou důvěru. A pro mě hraje důvěra hrozně důležitou roli, že vám trenér fakt věří. Když Mike skončil a dostali jsme Pavla Chadima, tak za mnou přišel a říká: hele, Arnie, já s tebou počítám. Chci tě v týmu, chci, abys hrál. A pro mě to byl obrovský impuls, hned jsem cítil z jeho strany velkou důvěru. Z druhé strany jsme měli kdysi v klubu období, kdy u nás hrálo 12 seniorských reprezentantů, a věděl jsem, že hráči vedle mě jsou na nejvyšší úrovni. A já bych se necítil dobře, nebýt na té stejné úrovni. Měli jsme důvěru Arnošta

FOTO: ČBA/LENKA BROŽOVÁ

Nesňala a pak i Hynek Čapka, kteří nás nechali hrát, protože víme, co máme dělat. Samozřejmě jiná věc je, že řekne, co se mu nelíbí nebo co by chtěl jinak. Měli jsme zkrátka jejich důvěru, a když to lehce přeženu, mohli jsme hrát skoro sami bez trenérů.“

Komunikace a empatie

„S důvěrou souvisí i komunikace, kdy trenér za vámi přijde, pobaví se s vámi, co a jak by chtěl, plus i empatie. Nemám rád trenéry, kteří na kluky křičí nebo neúměrně tlačí. Baseball je v podstatě o vyrovnávání se s neúspěchem. Jako pákár jste úspěšný, když odpálíte jeden ze tří nebo tři z deseti, což není ani 50 procent. Je hrozně těžké se s tím neúspěchem vyrovnat, kdy třeba máte 0 z 50, což se může stát. Takže když k vám přijde trenér a řekne: hele, v pohodě, i když máš 0 z 50, hraj dobře obranu, chytej a mně nevaří, že dneska nepálíš. Něco takového vám hodně pomůže.“

World Baseball Classic

„Vedle Pavla Chadima jako hlavního kouče je v týmu trenér nadhazovačů John Hussey, který se staral o rozbor, což šlo v zásadě mimo mě. Máme k dispozici pákárského trenéra Alexe Derhaka, který pracuje i se mnou a připravil nás na extrémně rychlé nadhozy, se kterými

se v extralize nesetkáme. Trénink pálení je s ním i o přemýšlení a jak bychom se měli na pálce chovat, protože velkou roli hrají hlava a mentální nastavení. Od Pavla nám chodí scouting report na soupeře, abychom o něm měli co nejvíce informací. Velmi zjednodušeně řečeno nás Pavel Chadim nechal hrát. Ale samozřejmě, když je nějaký problém, něco se v zápase děje, tak si nás trenéři svolají a řeknou nám své postřehy. Když se vyskytl nějaký individuální problém, přišli a řekli každému hráči, co by si představovali. Měli jsme hráče s velkými zkušenostmi ze zahraničí jako Vojta Menšík, Eric Sogard, Willie Escala, Michal Kovala, Marek Chlup, Martin Schneider, Jakub Hajtmár nebo Martin Červenka. Spousta těch hráčů ví, co má dělat, a trenér je musí dát dohromady, aby tvořili jeden tým a posunuli jeho výkon na co nejvyšší možnou úroveň. A mně se líbí, že v nás měli důvěru, dali nám určitou volnost a nechali nás hrát.“

Sám v budoucnu trenérem

„Když jsem byl mladší, tak jsem už trénoval mladší kategorie, konkrétně třináctileté kluky, a dokážu si představit být trenérem baseballu. Sice u nás není baseball profesionální sport, ale snažím se hrát a trénovat na profesionální úrovni, a i proto zabere trénování strašně moc času. Mám dojem, že jako trenér musíte dávat svému sportu ještě víc času než jako hráč. Hraji extraligu od 16 let a za rok máte třeba jen jeden nebo dva volné víkendy. Pokud jste na reprezentační úrovni, tak je to ještě časově náročnější, protože když je volný víkend, tak máte reprezentační akci. Za posledních 16 sezon, kdy hraji extraligu, jsem byl jen na třech týdenních dovolených, což je prostě vyčerpávající. Určitě bych ale chtěl, až skončím s hraním, u baseballu zůstat. Chtěl bych být trenér, a až se mi narodí děti, chtěl bych je samozřejmě k baseballu vést. A myslím si, že bych se i výrazněji zapojil do baseballového dění. Ale v nejbližší době se ještě chci věnovat sobě a své hráčské kariéře. Dokázal bych si tedy představit, že budu trenér, i proto, že jsem učitel a v podstatě mou prací je učit a zdokonalovat studenty, děti, mládež v obecných pohybových dovednostech. A určitě bych chtěl něco, co do mě vložili, vrátit i baseballové komunitě.“ □

SVĚTOVÝ FLORBAL VE VARECH

EURO
FLOORBALL
2024 TOUR

8.–10.
LISTOPADU
2024

HALA MÍČOVÝCH
SPORTŮ KV ARENA

VSTUPENKY V PRODEJI

UNIHOČ

BigBoard®

deník.cz

NBA

■ silnější ■ a rozmanitější

Nedávný draft do NBA opět potvrdil měnící se dynamiku světového basketbalu. Jedničkou se stal podruhé za sebou mladík z Francie, což vyvolalo širokou polemiku mezi fanoušky, odborníky i bývalými hráči. Znovu to potvrdilo několikaletý trend a zdůraznilo probíhající změny v NBA. Mění se nejen složení týmů, ale i celkový přístup k výchově a rozvoji talentů.

TEXT: PETR JANOUC, MICHAL JEŽDÍK

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Změny se netýkají pouze draftu a mladých hvězd, ale i těch osvědčených, kteří kralují celé lize. Zatímco trvalo 50 let, než se Nejužitečnějším hráčem ligy (MVP) stal první cizinec – byl jím dvakrát za sebou Kanadan Steve Nash, po něm německá superstar Dirk Nowitzki a pak jedenáctkrát za sebou zase Američani – v posledních letech je všechno postaveno na hlavu. Už šestkrát za sebou se totiž MVP stali zahraniční hráči: dvakrát Giannis Antetokounmpo z Řecka, jednou Kamerunec Joel Embiid a dokonce třikrát Srb Nikola Jokič.

V aktuální nejlepší pětce ligy mají Spojené státy jediné zastoupení, Jaysona Tatuma, čerstvého šampiona z Bostonu. Spolu s ním byli zvoleni Antetokounmpo, Jokič, dále Slovinec Luka Dončić a Kanadan Shai Gilgeous-Alexander.

Co se to vlastně děje? Je sláva amerického basketbalu na ústupu? A jak důležité jsou z tohoto pohledu olympijské hry?

Victor, budoucnost basketbalu

Špičkoví Francouzi se v NBA objevují dlouho, například Tony Parker, bývalý rozehrávač San Antonia, se vypracoval v opravdovou superhvězdu ligy. Současná francouzská vlna je ale něco mimořádného. Dvě jedničky draftu za sebou,

navíc letos byl jeden Francouz dvojkou a další šestkou. Všechno začíná u Victora Wembanyamy.

224 cm vysoký mladík se stal symbolem nové generace hráčů. Dokáže střílet z dálky, i z trojkové vzdálenosti, vytvářet obrannou hráz pod košem a blokovat spoustu střel. Navrch se skvěle pohybuje po hřišti, na svou výšku naprosto nevídaně.

„Victor má před sebou velkou budoucnost. Má ohromný talent, navíc i pracovní morálku. Má potenciál změnit basketbal a stát se jedním z nejlepších hráčů světa,“ tvrdí Tony Parker.

Populární „Wemby“ je příkladem, jak důležitá je pro mladé talenty podpora a vedení. Pro úspěch na mezinárodní úrovni jsou klíčové francouzské basketbalové programy, zaměřené na technický rozvoj a taktickou přípravu. „Victor je skvělým příkladem toho, jak může systematický trénink a podpora od mladého věku vytvořit špičkového hráče. Má všechny předpoklady k tomu, aby se stal hvězdou NBA,“ přidává další z krajanů Rudy Gobert, jeho spoluhráč z reprezentace a pivot Minnesoty.

Wembanyama musel od útlého mládí čelit vysokým očekáváním a velkému tlaku, ale dokázal vše zvládnout díky od-

hodlání, disciplíně a mimořádné inteligenci. „Victor je vzorem pro mladé hráče nejen ve Francii, ale po celém světě. Jeho úspěch ukazuje, že tvrdá práce a odhodlání se vyplácí,“ říká prezident Francouzské basketbalové federace Jean-Pierre Siutat.

Obr Victor má nejen fyzický talent, ale i vysoké basketbalové IQ. Jedinečným ho činí i schopnost číst hru a dělat rychlá rozhodnutí. Zkušený spoluhráč z reprezentace Nando de Colo mu složil velkou poklonu: „Victor je neuvěřitelně chytrý hráč. Jeho schopnost předvídat pohyby soupeřů a rychle reagovat je neskutečná. Je na hřišti opravdovým lídrem.“

A to je řeč o hráči, který v lednu oslavil teprve dvacáté narozeniny. Nováček roku v NBA dosáhl v první sezoně průměru 21,4 bodů, 10,6 doskoků a 3,9 asistencí na zápas, vedl celou ligu se skvělým průměrem 3,6 bloků. Navíc zvládl odehrát 71 zápasů, což je vzhledem k jeho fyzické konstituci – 224 centimetrů a pouhých 95 kilogramů – obdivuhodné.

Risacher, Sarr a Salaün

Letos byl podruhé za sebou do NBA draftován jako pick číslo 1 francouzský teenager – tentokrát 206 cm vysoký Zacharie Risacher. Ani on neprošel americkým univerzitním systémem, stejně jako dvojkou Alexandre Sarr a šestka Tidjane Salaün.

Risacher, který bude spoluhráčem Víta Krejčího v Atlantě, se narodil ve španělské Málaze, kde hrál profesionálně basketbal jeho otec Stéphane Risacher, stříbrný medailista z OH 2000, ale od malička vyrůstal a hrál za francouzské mládežnické kluby. V roce 2020 vstoupil do programu špičkové organizace ASVEL Basket a během několika let udělal obrovský vzestup. Reprezentoval Francii v mládežnických kategoriích a má bronz z MS 2022 do 17 let a stříbro z MS 2023 do 19 let. Je teprve čtvrtým cizincem, který byl v draftu NBA vybrán jako jednička, aniž by prošel americkým školním programem. Před ním to zvládli jen Číňan Yao Ming (2002), Ital Andrea Bargnani (2006) a loni Wembanyama.

Jako dvojkou si Washington Wizards vybrali Alexe Sarra, 213 cm vysokého pivota, kterému je také 19 let (jeho starší bratr Olivier v NBA už tři roky působí). Vydal se trochu jinou cestou než Risacher a dva roky hrál v americké profesionální mládežnické lize Overtime Eli →

AMERIČANÉ UŽ NEMOHOU STAVĚT BĚČKO

„Basketbal se za poslední desetiletí ohromně změnil. Od 90. let až do roku 2015 probíhala internacionalizace NBA, v níž díky průkopníkům jako Petrovič, Schrempf, Kukoč, Divac, Radja a dalším se postupně otevíraly možnosti pro další generace hráčů, kteří postupně získávali větší roli v NBA týmech a pomalinku začali sbírat MVP ocenění jako třeba Tony Parker, nebo byli důležití v bojích o titul (Pau Gasol). Nicméně kromě Dirka Nowitzkého nikdo z nich nebyl nejlepším hráčem týmu, který mohl bojovat o titul. To se za posledních 10 let ohromně změnilo, teď najdeme mnoho týmů, které jsou taženy cizinci. Jsou nejenom nejlepšími hráči svých týmů, ale také tzv. „Franchise players“, což znamená, že jsou zároveň tvářemi celé NBA ligy. To bylo dříve v NBA nemyslitelné. Tento trend se bude dále prohlubovat, a to je dalším důkazem, jak globálním sportem se basketbal stal.“

Vliv mezinárodních hráčů z NBA, kteří jsou globálními superhvězdami vyprodávajícími arény, co mají své vlastní řady bot u světových značek, se projevuje i u národních družstev. Třeba na přípravné přátelské utkání Francie před olympiádou (díky účasti Victora Wembanyamy) neseženete vstupenku, nebo extrémně drahou. V mezinárodním basketbalu nikdy nebyl větší zájem o národní družstva. To se následně projevuje i v kvalitě turnajů. USA už na žádnou vrcholnou soutěž nemohou poslat svůj B-tým, pokud chtějí pomýšlet na zlato. I to je důsledek, proč na olympiádu do Paříže vysílají nejsilnější družstvo od dob Dream Teamu z roku 1992.“

JAKUB KUDLÁČEK
ředitel
mezinárodního
skautingu
klubu Charlotte
Hornets v NBA

ALEXANDRE
SARR

ZACHARIE
RISACHER

TIDJANE
SALAÛN

Francouzská
převaha
na letošním
draftu NBA:
zleva číslo 2,
1 a 6

INZERCE

WTT
FEEDER SERIES

WTT FEEDER OLOMOUC

CENTRUM ZDRAVÍ A SPORTU
OMEGA

21.-25. SRPEN 2024

www.ping-pong.cz

„MUSÍME SE UČIT OD NEJLEPŠÍCH PROGRAMŮ NA SVĚTĚ A PŘIZPŮBIT NAŠE TRÉNINKOVÉ METODY, ABYCHOM ZAJISTILI, ŽE BUDEME I NADÁLE PRODUKOVAT ŠPIČKOVÉ HRÁČE.“

MIKE KRZYZEWSKI

te pro hráče od 16 do 20 let. Poté vyrazil do Austrálie, kde odehrál úspěšnou sezonu za Perth Wildcats.

Tuto dvojici doplnil Tidjane Salaün, teprve 18letý rodák z Paříže, kterého si Charlotte Hornets vybrali jako číslo 6. Poprvé v historii NBA se tak stalo, že má zahraniční stát v Top 10 draftu trojnásobné zastoupení. Mimořádně atletický, 206 cm vysoký Salaün hrál v posledních dvou letech profesionálně za Cholet Basket a letos jsme mohli ocenit jeho talent i v Lize mistrů, ve které nastupoval po boku kapitána české reprezentace Vojtěcha Hrubana.

„Je úžasné vidět, jak se basketbal globálně vyvíjí. Francie, která historicky nepatřila k dominantním basketbalovým národům, teď produkuje jedničky draftu. Ukazuje to, že kvalitní talent může přijít odkudkoliv,“ vyjádřil své překvapení a zároveň obdiv veličán Charles Barkley.

Shaquille O'Neal dodává: „V NBA jde prostě o kvalitu hráčů a jejich schopnost přizpůsobit se vysokým nárokům. Vidíme, že hráči jako Victor Wembanyama mají nejen talent, ale i disciplínu a dovednosti, které jsou k úspěchu potřebné.“

Mark Cuban, spolujednatel týmu Dallas Mavericks, který má se zahraničními hráči letité zkušenosti, tvrdí: „Globalizace NBA je nevyhnutelná a je to krok správným směrem. Kvalita hráčů, jako je Wembanyama, ukazuje, že talent nezná hranic. Je důležité, aby liga v podpoře globálního rozvoje pokračovala, protože to zlepšuje konkurenci a zvyšuje úroveň hry.“

Nicméně mnoho lidí kolem NBA si dobře uvědomuje určitý ústup amerických hráčů. Znamý kontroverzní sportovní komentátor Stephen A. Smith přispěchal s varováním: „Musíme být opatrní. I když je skvělé vidět zahraniční talenty, nesmíme zapomínat na naše domácí hráče. Americký basketbal musí pokračovat v podpoře a rozvoji talentů na domácí půdě.“

Výchova basketbalových talentů ve Spojených státech je stále na vysoké úrovni, ale zdá se jasné, že bude třeba některé přístupy a metody přehodnotit. Mike Krzyzewski, legendární trenér Duke University a reprezentačního týmu

USA, dokonce prohlásil: „Musíme se učit od nejlepších programů na světě a přizpůsobit naše tréninkové metody, abychom zajistili, že budeme i nadále produkovat špičkové hráče.“

To se zdá jako neuvěřitelný posun, protože to není příliš dávno, kdy se naopak od Američanů učil celý svět a Spojené státy se zdály být v rozvoji talentů napřed o světelné roky.

Zahraněční dominance

To, že týmy NBA čím dál víc věří zahraničním talentům, je nepochybně spojeno s tím, jakých úspěchů dosáhly v poslední době největší neamerické hvězdy ligy. Je pozoruhodné, že čtyři z pěti hráčů v prvním týmu „All-NBA“ poslední sezony nejsou z USA. Dominují hráči jako Antetokounmpo, Dončić, Jokič nebo Embiid, který se sice nedávno rozhodl reprezentovat Spojené státy na olympiádě, ale je Kameruncem, který se přestěhoval do Ameriky až v 16 letech.

Navíc tým USA neuspěl ani na nedávných mezinárodních akcích. Je zcela zřejmé, že pro Američany není MS až takovou prioritou jako olympijský turnaj, ale prohrávat rozhodně nechtějí. Že se dvakrát za sebou (2019 a 2023) jejich výběr nedostal ani mezi medailisty, pro ně bylo hořkým zklamáním a varovným prstem. Už si zdaleka nemohou dovolit sestavu z běčkových hvězd NBA a myslet si, že zbytek světa přehrají. Do Paříže tak Američané poskládali mimořádný tým a nutně potřebují dokázat, že jejich basketbalisté jsou stále těmi nejlepšími na světě.

„Cítíme, že máme co dokazovat,“ prohlásil Kevin Durant. „Tlak je obrovský, ale právě tyto výzvy nás motivují. Máme talent a schopnosti, abychom uspěli,“ přidává kouč týmu Steve Kerr.

Hledání talentů

Týmy NBA hledají talenty po celém světě už mnoho let, průkopníky byli vždy San Antonio Spurs. Jenže po první vlně nadšení nastalo určité vystřízlivění, protože mnoho vysoko draftovaných hráčů z Evropy a dalších částí planety v drsné

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

konkurenci NBA neuspělo. Kluby se chovaly na nějaký čas možná až příliš opatrně, ale současné úspěchy zmiňovaných superhvězd začaly znovu překlápět jazýčky vah.

Popularita basketbalu na zeměkouli roste, mezinárodní tréninkové programy jsou stále kvalitnější a více se zaměřují na rozvoj hráčů v mladém věku. „Máme vynikající týmy skautů, které hledají talenty po celém světě. Nikola (Jokič) byl objeven díky naší snaze zkoumat nové trhy a věřit v potenciál hráčů, kteří nejsou na radaru většiny ostatních týmů,“ prohlásil Arturas Karnišovas, generální manažer Denver Nuggets.

A Masai Ujiri, prezident basketbalových operací Toronto Raptors, přidává: „Investice do mezinárodních tréninkových programů se stále víc vyplácejí. Naše akademie v Africe produkuje stále víc talentů, kteří jsou na NBA připraveni.“

Je také zajímavé sledovat, jak se vnímání talentu mění a jak to ovlivňuje samotné hráče. „V Evropě se víc zaměřujeme na týmovou hru a technické dovednosti,“ říká Nikola Jokič. „Když jsem přišel do NBA, musel jsem se naučit být agresivnější a víc se prosazovat individuálně. A úspěch mi přinesla kombinace obou přístupů.“

Podobně popisuje svou cestu Giannis Antetokounmpo: „Vyrůstal jsem v Řecku a učil se základy basketbalu na ulici. Když jsem přišel do NBA, byl to úplně jiný svět. Ale díky →

Tony Parker v první dekádě tisíciletí čtyřikrát ovládl NBA a stal se MVP finálové série 2007. Teď může být pyšný na následovníky, v čele s Victorem Wembanyamou, jehož bloku neunikl ani Nikola Jokič, MVP celé sezony zámožské ligy.

„Nikola Jokič byl objeven díky naší snaze zkoumat nové trhy a věřit v potenciál hráčů, kteří nejsou na radaru většiny ostatních týmů,“ prohlásil Arturas Karnišovas, generální manažer Denver Nuggets.

tvrdé práci a podpoře týmu jsem se dokázal rychle adaptovat.“

Evropa a vlastně celý svět udělaly od olympiády v Barceloně 1992 ohromný pokrok. Systém, dlouhá léta úspěšně fungující ve Spojených státech, pro ně byl velkou inspirací, ale ukazuje se, že ho zřejmě dokázaly v mnohem překonat a že systém tréninku a podpora, kterou hráči v Evropě a jiných částech světa mají, jim umožňuje konkurovat na nejvyšší úrovni. „Francouzské basketbalové programy jsou velmi kvalitní. Učíme se základy od mladého věku a máme skvělé trenéry, kteří nás vedou,“ tvrdí francouzský pivot Rudy Gobert.

„Musíme v investicích do mládežnických programů a akademií po celém světě pokračovat,“ zdůrazňuje Adam Silver, komisař NBA. „Talent je univerzální, ale jeho rozvoj vyžaduje prostředí, které podporuje růst a učení.“

Jedním z klíčových aspektů rozvoje talentů je dostupnost kvalitních trenérů a mentorů. Gregg Popovich, dlouholetý kouč týmu San Antonio Spurs, v tom má zcela jasno: „Mít správného mentora může udělat obrovský rozdíl. Viděli jsme to u hráčů jako Tim Duncan, a teď

vidíme, jak to pomáhá hráčům, jako je Victor.“

Rozvoj talentů vyžaduje nejen technické a taktické dovednosti, ale i mentální odolnost a schopnost zvládat tlak. Legendární Kobe Bryant často zdůrazňoval důležitost mentálního tréninku: „Basketbal není jen o fyzické připravenosti. Musíte být mentálně silní a schopni se vyrovnat s tlakem. To je pro úspěch na nejvyšší úrovni klíčové.“

Mezinárodní perspektiva

Globální basketbalový trh se rozvíjí a je zřejmé, že talent může přijít odkudkoliv. „Věříme, že talent je rovnoměrně rozdělen po celém světě, ale prostě zatím jen nebyl dostatek příležitostí. Naším úkolem je najít a podpořit talent bez ohledu na to, odkud pochází,“ tvrdí Ujiri.

Tato filozofie pomohla Raptors třeba k tomu, aby v Africe a Evropě našla takové hráče, jako jsou Pascal Siakam nebo OG Anunoby. „Musíme investovat do rozvoje infrastruktury a tréninkových programů v zemích, kde je potenciál, ale nedostatek prostředků. To je cesta k udržitelnému růstu globálního basketbalu,“ doplňuje Ujiri.

Podobný přístup mají i další kluby NBA a například Denver Nuggets se zaměřují na skauting v Evropě a Jižní Americe, což jim přineslo úspěch s hráči jako Nikola Jokič, ale třeba i Jusuf Nurkič.

Cizinci přinášejí do NBA různé styly hry a dovednosti, což ligu obohacuje. „Každá země má svůj vlastní styl hry a tréninku. Když se tyto styly spojí, vznikne něco jedinečného. V tom je krása NBA,“ říká Antetokounmpo.

Globální přístup k rozvoji talentů přináší nové výzvy, ale také nové příležitosti. „Musíme být flexibilní a otevření novým myšlenkám. Rozvoj talentů je dynamický proces a musíme být připraveni se neustále přizpůsobovat a zlepšovat,“ přidává Daryl Morey, prezident pro basketbalové operace v týmu Philadelphia 76ers.

Globální budoucnost

S rostoucím počtem cizinců v NBA a vzhledem k současnému vývoji je zřetelné, do jaké budoucnosti basketbal míří. „NBA je globální liga. Naši fanoušci jsou po celém světě a talent přichází ze všech koutů. Naším cílem je zajistit, aby basketbal byl přístupný všem, a aby kaž-

dý mladý hráč měl šanci dosáhnout svého plného potenciálu," říká Adam Silver.

Architektem oné vize globalizace NBA byl jeho předchůdce David Stern, který zastával funkci komisionáře NBA v období 1984-2014. Ten už před mnoha lety viděl basketbal jako globální sport a věřil, že NBA může sehrát klíčovou roli ve spojování fanoušků po celém světě. Předběhl tím ostatní špičkové profesionální ligy ve Spojených státech. Organizoval mezinárodní zápasy, jednal o partnerství s globálními mediálními společnostmi a podporoval basketbal v různých zemích.

Silver v této vizi pokračuje a dokončuje Sternovu práci. Podařilo se mu rozšířit dosah ligy prostřednictvím inovativních technologií, sociálních médií a nových mezinárodních soutěží, čímž posílil postavení NBA jako skutečně globální ligy. Pod jeho vedením NBA nejen udržuje, ale dokonce rozšiřuje svůj vliv na nové trhy a inspiruje miliony nových fanoušků po celém světě, a to i díky přílivu špičkových zahraničních talentů. Jestliže dříve

20

Tolik jmen z 58 výběrů letošního draftu NBA jsou cizinci.

působil výraz „světoví šampioni“, kterým se označovali vítězové NBA, trochu nabubřele, v současnosti, kdy se naopak už příliš nepoužívá, teprve dostává ten správný rozměr.

Vliv na domácí hráče

Jsou tedy američtí hráči na ústupu? Zaostal rozvoj domácích talentů? Za extrémně silnou generací hvězd, jako jsou LeBron James, Steph Curry nebo Kevin Durant, jako by vznikla určitá mezera, kterou až v poslední sezoně trochu zaplnila bostonská dvojice šampionů Jayson Tatum a Jalen Brown. „Americký basket-

bal má bohatou historii a nesmíme zapomínat na naše kořeny. Musíme pokračovat v podpoře mladých hráčů a zajistit, že mají přístup k nejlepším tréninkovým programům a zdrojům," burcuje LeBron James a jako mnozí další se snaží k tomu i přispět.

„Vyrůstal jsem v prostředí, kde jsem měl přístup ke kvalitnímu tréninku a velkou podporu. Chci, aby každé dítě mělo stejnou šanci jako já. Proto investuji do komunitních programů a mládežnických lig," přidává Stephen Curry.

Liga má ovšem k současné situaci celkově pozitivní přístup, američtí hráči to většinou potvrzují. Ekonomické výsledky ligy, včetně prodeje televizních práv a podobně, jasně ukazují, že NBA je na správné cestě a z globalizace těží po všech stránkách. A to, že hráči musí čelit rostoucí konkurenci ze zahraničí, je motivuje. „Konkurence je tvrdá a nás to nutí být stále lepšími," prohlašuje Durant. Vidíme, jak talentovaní jsou hráči z jiných zemí, a to nás inspiruje k tomu, abychom na sobě neustále pracovali.“ →

INZERCE

EUROPEAN YOUTH CHESS CHAMPIONSHIP

Mistrovství Evropy mládeže v šachu 2024

Patronát:

Více informací na www.chess.cz

Praha

16. srpna - 1. září 2024

TOP HOTEL Praha

„Každá země má svůj vlastní styl hry a tréninku. Když se tyto styly spojí, vznikne něco jedinečného,“ říká Giannis Antetokounmpo.

Budoucnost basketbalu je nepochybně globální a s tím přicházejí i nové výzvy a příležitosti. Sternova vize se naplňuje, a i když současný stav možná dělá vrásky fanouškům čistě amerického basketbalu, NBA je na tom lépe, než kdy byla. „Naše liga je silnější a rozmanitější než kdy jindy. Těšíme se na to, co přinese budoucnost, a na nové talenty, které se na světové scéně objeví,“ dodává Silver.

Globalizace NBA a basketbalu jako celku přináší mnoho příležitostí, ale samozřejmě i rizika. Basketbal může potvrdit pozici druhého nejpopulárnějšího sportu na světě, hned za fotbalem. NBA se těší obrovskému zájmu v Asii, Evropě i Latinské Americe, a díky růstu WNBA, podpořenému příchodem talentované superhvězdy Caitlin Clarkové, nabízí basketbal ve Spojených státech celoroční produkt, což žádný jiný sport nedokáže. Nárůst popularity nejen zvyšuje příjmy a přitahuje nové sponzory, ale inspiruje také miliony dětí po celém světě, aby basketbal začaly hrát, a to následně rozšiřu-

je základnu pro talenty a zlepšuje kvalitu hry na všech úrovních.

Na druhé straně intenzivní globalizace klade na hráče obrovský tlak, zejména pokud jde o délku sezony. Kombinace náročného programu NBA a mezinárodních soutěží je fyzicky a psychicky vyčerpávající. Hráči často čelí dilematům, zda reprezentovat svou zemi, nebo se soustředit na klubovou kariéru a zdraví. Absence hvězd NBA v kvalifikacích na mezinárodní turnaje navíc může snížit atraktivitu těchto zápasů a ovlivnit celkovou kvalitu soutěží. Nemluvě o riziku, že na vrcholných turnajích mohou chybět některé špičkové týmy jen proto, že za ně největší hvězdy nehrály v kvalifikaci.

Tato situace vyžaduje pečlivé plánování a možná i korekce v kalendáři jednotlivých soutěží, aby se zajistilo, že hráči mohou podávat nejlepší výkony, aniž by riskovali zdraví. Globalizace tak rozhodně přináší balancování mezi rozšiřováním a popularizací sportu, a udržením jeho kvality a udržitelnosti pro všechny.

ADAM SILVER NEDÁVNO ŘEKL:

„NBA JE SILNĚJŠÍ A ROZMANITĚJŠÍ DÍKY ZAHRANIČNÍM HRÁČŮM.“

- 1) Jaký je největší přínos zahraničních hráčů pro NBA?
- 2) Proč mají zahraniční hráči z NBA tak významný vliv na úspěch národních týmů?
- 3) Co to znamená pro trenéry národních týmů?

CIZINCI HRAJÍ PRO TÝM

„1. Většina hráčů přicházejících z Evropy je v momentě přechodu do NBA osobnostně a profesionálně vyspělá. K tomu přináší znalost hry, herní

DIEGO OCAMPO
trenér mužské reprezentace Česka

inteligenci, a především hrají pro tým, aby vyhrával. Tím pádem jsou schopni a ochotni své ego nechávat stranou.

2. Tyto typy hráčů velmi dobře trénují, k čemuž se přidává hraní soutěže, která vás neustále nutí a vyžaduje se zlepšovat a být co nejvíce konzistentní. Když mluvíme o rozvoji hráčů, často se bavíme pouze o tréninku. Ano, ten je velmi důležitý, ale musí být doplněn vysokými soutěžními nároky v utkáních, které vás tlačí k tomu, abyste ze sebe vždy vydali to nejlepší.

3. To vše vyžaduje, aby měli trenéři velké znalosti světového basketbalu. Každá soutěž je jiná a je důležité znát hráče v jejich kontextu. Na druhou stranu je klíčové vytvořit příznivé prostředí, aby se hráči v krátké době v národním týmu cítili dobře a mohli podávat maximální výkony v krátkodobé soutěži (turnaji nebo kvalifikačních utkáních). Je to poměrně náročné, avšak na mezinárodních turnajích neustále vidíme týmy, které to zvládají.“

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

MLADÍCI Z EUROLIGY SE NEBOJÍ

„**1.** Mezinárodní hráči mohou přinést mnoho věcí, větších nebo menších z pohledu významu. Díky nim bude skupina okamžitě rozmanitější a všestrannější. Přinesou odlišnou kulturu, styl, úroveň vzdělání. Když srovnáte začátek 90. let, kdy do NBA přišli Petrovič, Marčiulionis nebo Divac, vidíte, že nebyli schopni zaujmout důležitou roli v týmech. Otevřeli však dveře dnešním nástupcům. V současnosti je mnoho hráčů, kteří mají v týmu důležitou roli, jsou lídry a přispívají velkou měrou i z pohledu marketingového. Najdeme i hráče, kteří jsou ve svých týmech nejlepší: Dončić, Jokič nebo Antetokounmpo. Tento trend se nezmění. Proč? Máme spoustu hráčů, kteří mohou ve velmi mladém věku konkurovat na nejvyšší úrovni, jako je například Euroliga, a při plném respektu k NCAA je Euroliga kvalitnější soutěž. Když tyto zahraniční teenageři přijdou do NBA poté, co si zahráli v Euroalize nebo jiných špičkových ligách, jsou lépe připraveni než hráči z NCAA, jsou silnější a nebojí se. Není to jako před desítkami let, kdy evropské týmy hrály s univerzitami a prohrávaly o 50 bodů. Tyto časy jsou pryč a rozdíl se zmenšil. Důležitým faktorem je i dostupnost informací pro trenéry. Nic není nemožné. Pokud máte talentovaného hráče, je jedno, v jaké části světa, s dobrým trenérem mu můžete pomoci v rozvoji až na vrchol. Svět je nyní otevřený!

2. Tito hráči přinášejí větší kvalitu, hrají na vyšší úrovni než všichni ostatní, jsou talentovanější, mají lepší tělo i dovednosti. Mají také vliv, díky svému image pomáhají národním federacím a zemím rozvíjet basketbal jako celek. Náročné je, že hráči z NBA k vám do reprezentace obvykle přicházejí po dlouhém a náročném play off, takže jsou unavení. Ale jejich soutěživost, hrdost reprezentovat a touha být se spoluhráči jsou příliš velké. Přijedou.

3. Nejdůležitější je samozřejmě to, že tyto hráči zlepšují kvalitu a výkon vašeho týmu, dělají tým lepším. Okamžitě máte jasnou představu, jaký systém postavit a kdo bude ústřední postavou skupinky. Prostě víte, kdo bude tahounem týmu. Mohou také ukázat mladším hráčům, jak vypadá skutečný profesionál. Vy jako trenér můžete hráče z NBA použít jako příklad, z něhož se mohou ostatní učit. Přínos mají také pro trenéry a jejich odbornost, hlavně starší generace trenérů se může od těchto hráčů hodně naučit. Je to čest s nimi pracovat. Všichni by opravdu měli být šťastní, pokud se tyto největší hvězdy rozhodnou vzdát se po dlouhé sezoně své dovolené a času s rodinou a rozhodnou se přijet a pomoci své zemi.“

JASMIN REPEŠA
trenér Trapani
Shark (It.),
bývalý trenér
mužské
reprezentace
Chorvatska
na OH, MS
a ME

EVROPANÉ MAJÍ VYŠŠÍ BASKETBALOVÉ IQ

„**1.** Je mimo diskusi, že mezinárodní hráči jsou velmi důležitou ingrediencí NBA. Pokud zůstaneme u Evropanů, řekl bych, že většinou mají mnohem vyšší basketbalové IQ, jsou vyspělejší z pohledu znalosti hry, což ne nutně musí korelovat s jejich IQ. Jsou zajímaví i díky tomu, jak pracují v období rozvoje, jak spolupracují s trenéry a dalšími experty v realizačních týmech. Víte, hráči v Evropě, až na výjimky, nemají takové atletické předpoklady, a tím pádem kluby a trenéři musí investovat více energie do učení dovedností a porozumění hře. Když mají hráči vysokou atletickou úroveň, není výjimkou, že bohužel klesá úroveň výuky basketbalu. Naopak tam, kde atletická úroveň není tak vysoká, zvedá se úroveň výuky. Myslím tím hlavně učit a vytvářet podmínky pro správné rozhodovací procesy. Abych to zkrátil, benefitem Evropanů jsou porozumění hře a vysoké basketbalové IQ ve srovnání s hráči stejného věku z jiných částí světa. A to je důvod, proč jsou jejich zapojení a význam dnes větší než kdykoliv v minulosti. Jsou schopni skloubit technické dovednosti, přihrávky, driblíng, střelbu s extrémně vysokou kvalitou rozhodování. Speciální kapitolou jsou dle mého názoru hráči z Francie.

2. Hráči přicházejí do reprezentace z klubů NBA, vlastně často i z klubů z jiných zemí, přinášejí obecně určitě vyšší schopnost ovlivňovat utkání z hlediska správného rozhodování. Mít hráče z NBA je dobré, protože většinou dříve dozrají, jsou více a snáze soustředění, museli hodně obětovat, když byli ochotni se stát profesionály v mladém věku. Struktura a fungování klubů v NBA jsou ideální k tomu, aby se hráči rozvíjeli z individuálního hlediska, tj. jejich individuální

dovednosti, střelba, práce s míčem pod tlakem soupeře, silová a kondiční příprava, strava, mentální síla a odolnost. Chci tím říct, že z mnoha důvodů jsou týmy NBA skvělé pro rozvoj hráčů z individuálního hlediska. Je však těžší je rozvíjet z týmového pojetí hry. Talentovaní hráči a lidé, kteří jsou nadaní pro tuto hru, si ale najdou způsob, jak se naučit hrát se spoluhráči a jak se správně rozhodovat na palubovce.

3. Když se tyto hráči připojí k reprezentaci, obvykle přinášejí jiný přístup k profesionalitě, jsou k dispozici ještě před tréninkem a zůstávají déle po něm, více se věnují sami sobě, svému tělu, svým potřebám. Jsou k dispozici pro setkání s médii, vědí, jak pracovat se sociálními sítěmi, s fanoušky. Všechny tyto věci jsou v NBA opravdu propracované a hráči jsou tímto směrem i vzdělávání. V konečném důsledku z toho máme prospěch i my evropští trenéři, myslím tím především reprezentační trenéry. Hlavně když máte k dispozici hráče mající v NBA důležitou roli v týmu. Hráči s menší rolí v NBA jsou jinou kapitolou, ti většinou bojují o své místo na výsluní a velmi často jsou frustrováni, někdy v depresi. Když namícháme obě tyto skupiny, přináší nám trenérům mnoho. Na závěr bych chtěl říci, že je velmi důležité, ale zároveň těžké, pro každého hráče vybrat ten správný čas, tým, tu správnou situaci, kdy udělat krok dopředu a odejít do NBA. Pokud se to podaří, profitují z toho všechny strany, včetně národních týmů a jejich trenérů.“

SERGIO SCARIOLO
trenér
reprezentace
Španělska,
vítěz NBA, MS,
4x vítěz ME,
stříbrný na OH

Pařížská ABECEDA

Olympijské hry jsou rušné i v olympijské politice, v níž se očekává ratifikace 12leté dohody se Saúdskou Arábií o pořádání nových olympijských her v esportu nebo potvrzení Salt Lake City jako pořadatele zimních her v roce 2034 - a potenciálně francouzských Alp pro rok 2030, pokud současný politický pat ve Francii umožní podepsat vládní záruky. V abecedním pořadí přinášíme přehled dalších zajímavostí o Paříži 2024, které ještě můžete sledovat.

TEXT: MICHAL JEŽDÍK

Airbnb a AB InBev. Zaujali mě dva olympijští partneři. Airbnb nabízí více než 7 milionů možností ubytování ve 191 zemích, které dosud navštívilo více než 750 milionů hostů. Zároveň však bojuje v několika zemích a městech o udržení svých aktivit. Anheuser-Busch InBev je belgická nadnárodní nápojová a pivovarnická společnost s hlavním sídlem v Lovani, jež vznikla sloučením belgického InBevu a americké společnosti Anheuser Busch. Očekává se, že se bude hodně mluvit o tom, který výrobce automobilů by mohl vystřídat na pozici partnera Toyotu.

Breakdance. Jediný nový sport. Za jeho zařazením hledejme modernizaci olympijského programu a atraktivnější pro širší a mladší publikum. Kritici zařazování tzv. pouličních sportů upozorňují, že se jen vezou na aktivní propagaci pro děti a mladistvé nezdravých energetických nápojů. Vystoupení tanečnicků na vrcholné úrovni je však nesmírně fyzické náročné, vyžaduje dokonalou souhru všech částí těla.

Caitlin Clarková. Nová hvězda zámožské basketbalové ligy WNBA, jednička letošního draftu nebyla zařazena do týmu USA pro Paříž. Komise zodpovědná za konečnou nominaci uvedla, že mezi kritéria výběru patřily také „přízpůsobivost mezinárodní hře“ a zkušenosti s hraním v seniorské reprezentaci. Clarková si v utkání Indiana Fever-Dallas Wings připsala 19 asistencí a překonala rekord WNBA. Je považována za generační talent v ženském basketbalu.

Discovery. Společnost WBD (Warner Bros Discovery) zajišťuje televizní pokrytí her. Eurosport vysílá OH na 47 trzích v 19 jazycích prostřednictvím stanic Max a Discovery+ a na většině svých kanálů. Celkem půjde o 3800 hodin. WBD vlastní mezinárodní práva na OH od roku 2018 a sublicencuje přenosy veřejnoprávním a komerčním vysílatelům na místních

územích. Do týmu reportérů patří například bývalí sportovci Boris Becker (tenis), Ugo Monye (ragby), James Craknell (veslování), Tom Daley (skoky do vody), Carolina Klüftová (atletika), Arnaud Tournant (dráhová cyklistika), Hugo Scoccochini (basketbal) a další.

Estanguet Tony, 46letý bývalý šampion ve vodním slalomu. Jako předseda organizačního výboru olympijských a paralympijských her v Paříži plánoval spojit všechny komunity a organizace, které se chtějí podílet na tom, aby ukázaly Francii v její nejlepší podobě a nabídly nový model velkolepějších, odpovědnějších a otevřenějších her. V třaskavé politické situaci ve Francii a bezpečnostní v Evropě to není lehký úkol.

Federace. Už několik let evidujeme otvírání nůžek ve finanční stabilitě mezinárodních federací. Rozdíl se propisují i do strukturální nejistoty, a tím pádem i do seznamu sportů zařazených do programu her v budoucnu. Některým se prostě daří lépe než jiným. Zajímavostí je boxerský turnaj, který v Paříži organizuje MOV poté, co pozastavil činnost Mezinárodní boxerské asociaci.

Games. Stále hlučněji se ozývají hlasy apelující na zařazení více sportovních her do programu olympiády. Je to ale možné, když počet sportovců nemůže přesáhnout 10 500, aniž by došlo k vyřazení jiných sportů nebo disciplín?

Hidalgo Anne. Starostka Paříže, vášnivá zastánkyně her poukazující na skutečnost, že tyto hry budou nejlevnější za posledních 30 let, ačkoliv stále

MICHAL JEŽDÍK

• Vedoucí sportovní metodického úseku České basketbalové federace, člen VV ČOV. Bývalý basketbalový reprezentant, trenér národního mužstva mužů a U20, Sparty, Prostějova, Nymburka. Byl členem realizačního týmu NBA Detroit Pistons v letních ligách. Opakovaně absolvoval Euroleague Basketball Institut. Certifikovaný lektor ČOV.

s rozpočtem 12,7 miliardy USD. Narodila se ve Španělsku, má francouzské i španělské občanství. Devět dní před hrami si zaplavala v Seině, v níž závodí triatlonisté a dálkoví plavci.

IOC. Mezinárodní olympijský výbor se prezentuje jedním z nejpobulárnějších log na světě. Pět vzájemně propojených kruhů v modré, žluté, černé, zelené a červené barvě na bílém poli navrhl hrabě Pierre de Coubertin v roce 1913. Každý z pěti kruhů představuje jeden kontinent. Doporučuji si přečíst knihu „The Idealist: The story of Baron Pierre de Coubertin“, velmi inspirativní a zároveň tragický příběh francouzského vizionáře, jenž založil moderní olympijské hry.

James LeBron. Americký basketbalista, jedna z hvězd amerického výběru, který je nejsilnější od her v Barceloně v roce 1992. Ale i většina soupeřů se opírá o hráče z NBA, jejichž klubové role jsou velmi významné. Čtyři z pěti nejlepších hráčů posledního ročníku NBA byli Neameričané.

Kontroverze. Pouliční prodej: každý, kdo někdy navštívil Paříž, se jistě setkal se stovkami pouličních prodejců. Úřady však chtějí tomuto neoficiálnímu odvětví učinit přítrž. Proč, když existuje od 16. století? Zdražení jízdného: téměř dvojnásobné během OH. Bezdomovci: z Opařížských ulic se neodklízely jen knihy a obrázky, „odsouvali“ se také lidé. Přibližně polovina z 200 tisíc francouzských bezdomovců žije v Paříži a okolním regionu Île-de-France. Odměna: rozhodnutí Světové atletické federace vyplatit každému vítězi 50 tisíc dolarů zažehlo rozbušku širší debaty. Stane se z toho v příštích letech větší téma?

LVMH. Díky smlouvě uzavřené mezi organizačním výborem a společností Moët Hennessy Louis Vuitton, sdružující více než 60 značek, se na OH objevuje i trocha luxusu v hodnotě 160 milionů dolarů. Oblečení pro dobrovolníky přinášející podnosy s medailemi pro slavnostní ceremoniály, kufry na medaile a pochodně Louis Vuitton, olympijské

medaile navržené společností Chaumet, oblečení týmu Francie pro slavnostní ceremoniály od Berluti a další produkty navržené kreativci LVMH a vytvořené pro Paříž 2024.

Macron Emmanuel. Pořádání her je Ma bude jedním z klíčových odkazů jeho prezidentského mandátu. I vzhledem k faktu, že dva týdny před začátkem OH rezignovala celá jeho vláda a po jeho červnovém rozhodnutí vypsát předčasné volby pokračují politické zmatky.

Nesledovanost. Kolik lidí hry navštíví Na jaká bude jejich (ne)sledovanost v největších mediálních domech, zpravodajstvích, sociálních sítích, a to hlavně u NBC, největšího mediálního partnera MOV, rozhoduje o tom, zda lze hry považovat za úspěšné, či ne. Tentokrát se přidávají i influenceri s celosvětovým dopadem. Jedním z nejsledovanějších měl být americký rapper Snoop Dogg.

On Location. Model olympijské hospitality, která navazuje na smlouvu se společností On Location, vlastněnou →

INZERCE

JEDEN ZA VŠECHNY, VŠICHNI V OLYMPIJSKÉM

Najdete na alpinepro.cz a sporttown.cz

Šárka
ŠÁRKA PRSKAVEC

ALPINE PRO
OFICIÁLNÍ PARTNER
ČESKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÝMU
2009 - 2024

CZECH OLYMPIC TEAM

PARIS

společností Endeavor. Na místě mělo působit přibližně 4500 zaměstnanců společnosti s řadou prémiových nabídek míst po celém městě, kde se lze ubytovat, zajistit vstupenky či další servis spojený s pobytem ve Francii během olympijských i paralympijských her.

Phryge. Jméno i tvar maskota podle tradičních malých frygických klobouků, které byly vybrány jako symboly svobody a alegorické postavy francouzské republiky. Jelikož vizí Paříže 2024 je ukázat, že sport může měnit životy, budou maskoti hrát významnou roli tím, že povedou revoluci prostřednictvím sportu.

Quiche. Francouzský slaný koláč. Organizátoři plánují prodat více než 10 milionů vstupenek, plus 3,4 milionu na paralympiádu, která následuje v srpnu. Eliminovat dlouhé fronty na jejich nákup se snaží zařazením různých sofistikovaných systémů, které by měly eliminovat nejen dlouhé čekací fronty, ale také minimalizovat falešné vstupenky. Davy fanoušků, kteří se vrací po vynucené prázdnosti hledišť v Tokiu, chtějí ochutnat i tuto francouzskou specialitu. Jaké množství a v jaké celkové hodnotě se slaných koláčů prodá?

Ragby 7. Ačkoliv se v průběhu let objevilo mnoho variant hry, dvě hlavní formy zůstávají: ragby pro 15 hráčů (rugby union) a sedmičkové ragby. Všechny varianty mají stejná základní pravidla, liší se podle počtu hráčů na hřišti. Sedmičkové ragby je rychlé a intenzivní, utkání se hraje 14 minut.

Seine. Velmi pravděpodobně nejambicióznější a logisticky nejsložitější zahajovací ceremoniál v historii se odehrál na řece. V doprovodu extrémních bezpečnostních opatření, včetně uzavřeného vzdušného prostoru v severní Francii. Klíčem bylo trumfnout Londýn.

Tahiti. Za mě nejpozoruhodnější, pro někoho nejabsurdnější, pro jiného logické místo konání jedné z olympijských disciplín. V destinaci vzdálené od Paříže více než 15 tisíc kilometrů, ve Francouzské Polynésii, se soutěží o medaile v surfingu.

Uživatel. Obsah vytvářený uživateli. Příspěvky či klipy od sportovců, jimiž se pořadatelé budou snažit více otevřít a přiblížit i fanouškům. Navenek to vypadá, že obsah není pod kontrolou. Pravdou je, že pravidla MOV jsou mírně uvolněná, ale stále dostatečně přísná.

Versailles. Hostitelské místo jezdeckých soutěží. Určitě jedno z nejvíce „pohlednicových“ míst, které organizátoři vybrali. Je jich ale mnohem více.

Wasserman Casey. Předseda organizačního výboru LA28 se svým týmem v Paříži bedlivě sleduje vše před i za oponou her. Čtyři roky uplynou jako voda.

XL. Rozsáhlost olympijských her je obrovsky náročná pro logistiku: kolem 15 tisíc sportovců a funkcionářů, 45 tisíc, možná více, dobrovolníků, minimálně 45 tisíc francouzských policistů doplněných kolegy z dalších zemí, tisíce hodin vysílacího času, který musí někdo zajistit. Otázky tu však také vyvstávají: udržitelnost, využití nově postavených sportovišť, finanční náklady, uhlíková stopa, plasty...

Yes. Vyjádření, které se velmi často používá ve sportu ve spojení s úspěchem. Je spojené s gesty a výrazy, řečí těla i zvuky. Doprovází sportovce, trenéry, funkcionáře i diváky. Pro někoho může být vyjádřením účasti na hrách, pro jiného postupem do dalších kol či bojů, pro další dovršením cesty na stupně vítězů.

Znovuzvolení. Na zasedání MOV byla zajímavým politickým tématem otázka, zda existuje chuť umožnit Thomasu Bachovi setrvat ve funkci prezidenta i po roce 2025, kdy končí jeho poslední funkční období. Loni v říjnu někteří členové MOV předložili návrh na změnu Olympijské charty, která by Bachovi umožnila vykonávat funkci i v dalším funkčním období. Bude Bach v této otázce zdrženlivý, jako doposud byl? □

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Mosty

ŽENY A SPORT SPORT A ŽENY

3. října 2024, Praha

Kongresové centrum Columna

Pyšelská 4, Praha – Chodov / 9:30–17:00

SAVE
the
DATE

Sledujte nás na:
olympijskytym.cz/treneri

LUXOR

COACH

RESTAURACE
COLUMNNA

INZERCE

I týmový úspěch přináší rozdíloví hráči. Správně zvolená strategie. Znalost soupeře. Znalost vlastního týmu. Schopnosti individualit. Soupeře zkoumáme na základě dat, statistik, podle toho volíme strategii. Ale jak moc známe své hráče? Věnujeme se na 100% fyzické přípravě, regeneraci, stravování. Ale co systém, který to vše řídí? Pustí vaše hráče „hlava“ na maximum?

NEUROVIZUÁLNÍ TRÉNINK - GAMECHANGER PRO VÁŠ TÝM

Nepracujeme s dojmy. Nepracujeme s pocity. Vše je na základě diagnostiky a měřených dat. Používáme nejmodernější technologie a přístroje, které individuálně dle potřeb aplikujeme do tréninku pro maximální účinek. Na základě dat a nastaveného tréninku zvýšíme na maximum výkon vašeho týmu při vynaložení stejného úsilí. Díky tomu i samotný trénink, technika, strategie, vše může probíhat rychleji a intenzivněji. Chtějte vědět víc. Chtějte víc!

Jaký sport byste vyměnili v programu OH?

MICHAL VOLF

ředitel OLYMP CS MV

„Vždy je těžké říct, že by měl nějaký sport nahradit na OH jiný sport. Moc bych si přál, aby sporty na olympiádě pouze přibýly, ale samozřejmě s ohledem

na náročnou organizaci takto významné události to není reálné. V tuto chvíli bych se asi rozhodl nahradit breakdance, a to i přesto, že se jedná o novou disciplínu. Moc rád bych na letních hrách pravidelně vídal další kolektivní sport, a to konkrétně baseball či softball.“

ALAN ZÁRUBA

Livesport / ředitel digitálního obsahu

„Zařazení nových disciplín v kolektivních sportech, které se velmi slibně rozvíjejí napříč kontinenty, na olympijských hrách v Tokiu byl pro ně přínosem. Mám na mysli basketbal 3x3. V tomto duchu bych rád brzy na olympiádě viděl třeba florbal, jenž po Evropě

získává masivní popularitu i v Asii. Otázkou zůstává, v jaké formě by se na olympiádě uplatnil kriket, sport číslo 1 z nejlidnatější země světa Indie, nebo zda na síle získá rychle se šířící padel. Vidím smysl přidávat spíše kolektivní sporty na úkor ryze individuálních, a pro mě tedy sportovní disciplíny jako breakdance nebo skoky na trampolíně by mohly být těmi, na jejichž úkor se ty nové přidají.“

ANTONÍN PLACHÝ

fotbal / metodik a trenér Akademie Sparta Praha,
koordinátor partnerských klubů

„Olympijské hry pro mě vlastně paradoxně nezahrnují kriket, což je, myslím, sport s jedním z největších světových finančních obrátů. Neznamená

to, že bych ho chtěl vidět na olympiádě, a neví ani, zda o to vlastně Indie stojí. Doufám, že se na olympijské hry v jakékoliv formě neprotlačí e-sport, ačkoliv ho třeba leckdo podporuje a ekonomické benefity z něj zřejmě také porostou, avšak já v něm zároveň vidím obrovskou kontroverzi s pohybem vůbec. Když se na olympiádě objevil basketbal 3x3, očekával bych například nápor nohejbalistů, aby byli v programu rovněž. Florbal se vzájemně vykrátí s futsalem, kvůli obecnému nedostatku hal, aby se sportovci také dostali někdy na vzduch a lidstvo ušetřilo za energie. No a za co to vyměnit? Nohejbal by se dal zařadit namísto jezdecké všestrannosti, u níž si vlastně nejsem jistý, zda se jedná o všestrannost jezdce, či koně. Obecně nevím, jak vnímat sport zvířat, ale na olympijských hrách bych se zaměřil na sport lidí. A kdyby na olympiádě přišlo a nemohly by se nějaká utkání či týmové závody dokončit, navrhuji vrátit jako rozhodující sport přetahování lanem. To se dá dohrát i za čarou nebo na parkovišti před stadionem.“

MICHAL BARDA

házená / bývalý reprezentant, trenér a olympionik

„Olympijská charta předepisuje, jak musí být daný sport celosvětově rozšířený, aby měl šanci se na program olympijských her dostat. Historie už viděla sporty jako lety balónem, přetahování lanem nebo basketkou pelotu. Mnoho sportů jde dnes cestou absolutního výkonu na hranici rizika poškození těla. Zařadil bych proto na program společenský tanec. A vyřadil bych závody v chůzi, protože jejich pravidla jsou zvláštní, obtížně kontrolovatelná a jejich aplikace často vede k nefér kontroverzím.“

DAVID TOMÁNEK

Squash Club Strahov / principál

„Odpověď na tuto otázku asi vždy vyvolá kontroverzi. Vyřazení sportů z programu OH nebo jejich zařazení jsou vždy citlivá a složitá volba. Doufáme, že MOV bude vždy rozhodovat moudře. Velmi zobecněně se dá uvažovat o vyřazení ve dvou rovinách. Za prvé: malá popularita, jak divácká, tak i z hlediska popularity obecného rekreačního vykonávání daného sportu. Za druhé: prestiž účasti na olympiádě pro daný sport. Tam by se daly jmenovat golf, fotbal, tenis, kdy pro tyto sporty, troufnu si tvrdit, nejsou olympijské hry rozhodně tou nejdůležitější a nejprestižnější akcí. Pokud bych měl vybrat jeden, který půjde z kola ven, byl by to golf. Sport, který stabilně zařadit na program olympiády? To je jasné, squash. (úsměv) Uvedu některé argumenty k obhajobě: 1. Globální dosah. Squash se hraje ve více než 185 zemích a má přes 50 000 oficiálních kurtů. Je finančně velmi dostupný a má obrovskou celosvětovou základnu amatérských hráčů. 2. Velice nízké náklady na uspořádání turnaje. Nemusí se stavět speciální haly. Squashový kurt se dá umístit takřka všude. Po akci se rozloží a dá se použít na jiném místě. 3. Inkluze. Tento sport je přístupný lidem všech věkových kategorií a různých úrovní schopností. I úplný začátečník si již při prvním seznámení se squashem může dobře zahrát.“

LUKÁŠ TOMEK

deník Sport a iSport.cz / šéfredaktor

„Mám radost, že do programu olympijských her v Los Angeles 2028 budou zařazeny baseball, softball a kriket. Vzhledem k popularitě a velké globální základně si na nich zaslouží být. Žádné další sporty bych do programu nepřidával, naopak bych začal škrtnat. Už nyní jsou olympijské hry přehnaně monstrózní akce. Nejžhavější kandidáty? Zápas, taekwondo, taneční sport, skoky na trampolíně, redukce 15 disciplín ve střelbě a 12 v šermu. A za současných podmínek, kdy se olympiády neúčastní většina nejlepších hráčů, by mi pod pěti kruhy nechyběl ani fotbalový turnaj.“

JIŘÍ KEJVAL

Český olympijský výbor / předseda

„V poslední době vyvíjí MOV velký tlak na tradiční olympijské sporty, aby měnily jednotlivé disciplíny směrem k větší atraktivnosti, především pro televizní přenosy. Poslední ‚obětí‘ v tomto smyslu je moderní pětiboj, který byl nucen vypustit parkurové skákání. Na druhou stranu každý z budoucích pořadatelů OH má možnost zařadit pět nových sportů do jejich programu. Současně však existuje omezení, kdy počet sportovců na letních hrách nesmí překročit hranici 10 500. Z toho vyplývá, že prostor pro rozšíření u kolektivních sportů je minimální. Naopak je zde trend alternativních týmových sportů, jako je plážový volejbal nebo basketbal 3x3. Do budoucna se proto hovoří i o ledním hokeji 3x3 nebo o sálovém fotbalu. Osobně si, z titulu funkce, nemohu dovolit žádná preference. Snad jen, aby se mluvilo o sportech, které u nás mají dobré základy a dlouhou tradici.“

MAREK KINDERNAY

O2 TVsport / ředitel

„Těžká otázka. Dle mého názoru nastal čas na sportovní legitimizaci MMA. Tento sport získává neskutečnou popularitu napříč světem. Určitě by to bylo zajímavé zpestření a částečný návrat do starověku, kdy byl na hrách v roce 648 př. n. l. zaveden tzv. pankratión (všeboj). MMA má svá uznaná pravidla a určitě by přivedlo k olympijským hrám nové diváky. Kdo by ze současných sportů ustoupil? To je ještě těžší otázka, možná řecko-římský zápas.“

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

SLAVOMÍR LENER

lední hokej / bývalý trenér reprezentace, české U20, Calgary a Floridy v NHL, Sparty, Linköpingu, Luley či Düsseldorfu

„Zařadil bych lední hokej 3x3 na úkor BMX Freestyle. Méně ekonomicky náročný hokej 3x3 pomůže k dalšímu rozvoji nejen v zemích, kde je populární, ale i v těch, kde svoji pozici teprve získává. Skvělé ‚promo‘ pro multisportovní akce ve formátu ‚mini‘ – fotbal, basketbal, hokej.“

DANIELA VIKTORÝNOVÁ

softball / trenérka reprezentace juniorek

„Zařadila bych více týmových sportů a přála bych si i rozšíření počtu týmů pro olympijský turnaj. Sportovci a fanoušci by se mohli lépe ztotožnit s výkony svých národních týmů. Naopak bych už na program nepřidávala další individuální disciplíny.“

JAKUB TESÁREK

předseda Českého svazu plaveckých sportů

„V rámci olympijských her se spíše kloním ke konzervativní části veřejnosti, která by uvítala co nejmenší

zásahy do programu a obsazení, a spíše bych se zamýšlel nad rozšířením disciplín v rámci tradičních sportů, například štafetové závody v dálkovém plavání, které mohou být zajímavým zpestřením pro diváka, a zároveň by nedocházelo k výraznějšímu navyšování počtu sportovců. Některé plánované zařazení nových sportů přijímám spíše s očekáváním jejich sledovanosti. Naopak se dle mého názoru osvědčily některé sporty s velkou členskou základnou, které byly na program OH zařazeny v Tokiu a v Paříži již mezi olympijskými sporty nefigurují, například karate.“

MARTIN PETR

předseda Šachového svazu ČR

„Z pozice předsedy svazu ani nemůžu odpovědět jinak, než že bych na program OH zařadil šachy. Nikdy jsme nebyli olympijským sportem, přestože se o zařazení šachů několikrát uvažovalo. Především kvůli jejich tradici a celosvětovému rozšíření, vždyť členem mezinárodní šachové organizace FIDE je 201 národních federací. Myslím, že šachy by na hrách přinesly zajímavou protiváhu fyzicky náročným sportům. A jaký sport vyřadit? To bych diplomaticky ponechal na příslušných organizačních výborech jednotlivých olympiád. Myslím, že se obvykle řídí diváckým zájmem, přínosem daného sportu a určitým společenským vývojem.“

KAROLÍNA KŘÍŽENECKÁ

pozemní hokej / trenérka extraligového týmu mužů HC President a hlavní trenérka dívčí a chlapecké reprezentace do 16 let, vedoucí komunikace a společenské odpovědnosti, Microsoft Česká republika a Slovensko

„Obecně spíš přemýšlím nad tím, že by se některé halové sporty mohly přesunout do programu zimních OH. Tím by se vyřešila kapacita letních a ztraktivnily se ty zimní. Dále bych omezila počet startů v individuálních sportech. Protože pokud se nepletu, tak například jeden plavec může získat až 8 medailí, což mi ve srovnání s ostatními sportovci přijde hodně nevyvážené.“

ALICE TEJKALOVÁ

vedoucí katedry žurnalistiky FSU UK

„Podle mě na letní OH patří sporty, které mají potenciál mladé lidi naučit víc než nějak se hýbat. Víím, že organizátoři čím dál častěji chtějí ‚spektákl‘ než držet se ideálů olympismu, ale podle mého na olympiádu nepatří pouliční sporty, na nichž se jen ‚svezou‘ Red Bull a další pro děti a mladistvé naprosto nezdravé nápoje a kultura konzumace nejrůznějších povzbuzujících látek. Není v tom elitářství. Rozumím tomu, že víc lidí na světě dělá breakdance nebo skateboarding (sama mám longboard) než softball, ale naším cílem by mělo být dostat mladé lidi z ulice na hřiště, ne naopak.“

KAREL GEBA

vedoucí úseku médií Českomoravského svazu hokejbalu

„Každé sportovní odvětví je velmi specifické a má své kouzlo. Ať už se danému sportu věnují amatéři, nebo profesionálové, zasluhují respekt. Proto by na OH měl prostor dostat každý sport. Jako fanouška i sportovce by mě nadchlo, kdyby se některé sporty, sobě blízké, na letní olympiádě střídaly. Vedle pozemního hokeje bych jednu rád viděl například velmi sledovaný florbal. Osvěžením by mohl být i hokejbal, který je oblíbený i v exotických krajinách.“

BILLY CROSSAN

FTVS UK v Praze / odborný asistent sportovního managementu, Athletes in Action, ředitel, ČR

„Se studenty o této otázce debatujeme každý rok, a i když plně chápu, že olympijské hry ztrácejí popularitu u mladší generace, myslím si, že existuje jen málo skutečně atraktivních globálních sportů, které lze doplnit. Například Paříž 2024 bude zahrnovat breaking, který nutí umělecké komunitě tanečníků měřitelné standardy, a v Los Angeles 2028 bude do programu zařazen flag football (varianta amerického fotbalu), což je jen vnučování americké hry světa. Tato doplnění byla provedena mimo jiné za cenu redukci v atletice, vzpírání, zápase, veslování a pozemním hokeji.“

Pomoc z Jordánska i

Ještě nikdy od roku 2000, kdy se taekwondo stalo plnohodnotným olympijským sportem, nemělo Česko svého reprezentanta v bojích pod pěti propletenými kruhy. V Paříži je ale všechno jinak a posedmé už české taekwondo na Hrách nechybí. A co víc, trenér **VIKTOR JANKOVSKÝ** přivedl k olympijské účasti hned dvě reprezentantky Petru Štolbovou a Dominiku Hronovou.

TEXT: JIŘÍ NIKODÝM

Proč jsem se stal trenérem?

„Profese trenéra se mi líbila, už když jsem byl závodníkem. Několik trenérů, se kterými jsem za svou kariéru přišel do styku, bylo mým vzorem. Ať už můj klubový trenér Bohuslav Hybrant, trenér sportovního centra Marek Doxanský anebo trenér reprezentace Svatopluk Štípek.“

Moje nejsilnější vlastnost?

„Řekl bych, že vytrvalost. Když už se pro něco rozhodnu, tak se nevzdám, dokud toho nedosáhnu.“

Kdo na mě měl největší vliv?

„V každém období někdo jiný. Na začátku rodiče, kteří mě vedli ke sportu a aktivnímu stylu života. Později trenéři a kolegové z reprezentace, kteří posouvali můj potenciál. V dnešní době to jsou trenéři ze zahraničních týmů, od kterých se snažím získat informace a stále zlepšovat náš tréninkový proces.“

Moje trenérská filozofie?

„Vždy se snažím, aby závodník dosáhl svého potenciálu. U mladších sportovců je třeba vybudovat dobrý vztah k tréninku a podporovat vysoké nasazení a dobrou docházku. V pozdějším věku se tyto návyky hodí. Zodpovědný přístup ke stravě a životosprávě je další věc, kterou je třeba budovat už od mladšího věku. Náš sport je sice individuální, ale když se povede nějaký výsledek, tak je to vždy výsledek týmu. A to je další věc, na které si zakládáme. Nikdy nevíme, kam až může sportovec dojít, je třeba se každý den o kousek posunout dopředu.“

Jakými hodnotami se řídím?

„Zodpovědný přístup k tréninku, úcta, skromnost, osobní rozvoj a pozitivní myšlení.“

Nejlepší rada, kterou jsem kdy dostal?

„Když se chceš někam dostat, tak se musíš chovat, jako bys tam už byl. Například nemůžeš čekat, až budeš na olympiádě, a pak se začít chovat jako olympionik.“

Moje nejtěžší rozhodnutí?

„Nedávno, právě před kvalifikací do Paříže, kdy Petra Štolbová závodila v olympijské kategorii do 67 kg a byla by na kvalifikaci nasazená dvojka. Jenomže jsme měli pocit, že by bylo lepší startovat v kategorii nad 67 kg, kde nikdy předtím nestartovala. Hlavním cílem bylo dostat české taekwondo do Paříže, což se nám podařilo.“

Co se mi opravdu povedlo?

„Myslím, že se mi podařilo vybudovat konkurenceschopný tým, který pravidelně vozí dobré výsledky z vrcholných akcí a zároveň v něm panuje dobrá atmosféra.“

Kdy jsem si nejlépe naběhl?

„Nejhorší období bylo, když jsem vzal funkci asistenta reprezentačního trenéra a zároveň jsem ještě závodil. Pomáhal jsem organizovat výjezdy na závody, vedl jsem tréninky v klubu, sám sebe jsem trénoval, řídil, koučoval a zápasil na závodech reprezentace. Po dvou letech jsem si uvědomil, že není možné všechno skloubit, a vybral jsem si cestu trenéra.“

Co dělám, když cítím, že za mnou sportovec nestojí?

„Tento pocit jsem asi zatím nezažil, ale určitě bych se snažil zjistit, co to způsobilo, a zkusil s tím něco udělat.“

Do jaké míry rozlišuji v přístupu mezi starým a mladým sportovcem?

„Myslím, že ke starším sportovcům jsem trochu benevolentnější a od mladších vyžaduji větší nasazení. Ale zároveň to vychází z nich samotných. Starší sportovec má silnou vnitřní motivaci, kdežto mladší ještě někdy neví, jestli u sportu vydrží. Určitě se liší obsah tréninku. Zatímco u mladších sportovců je třeba pilovat techniku, u starších ji více používáme v taktických cvičeních.“

Stává se mi, že si vůbec nevím rady?

„Ano, ale naštěstí mám mezi trenéry v zahraničí i u nás plno kamarádů, se kterými je možné to probrat a nechat si poradit.“

TRENÉR TAEKWONDA

VIKTOR JANKOVSKÝ

Narozen: 16. 8. 1988

Trenérská kariéra

a úspěchy - kvalifikace

na OH: Petra Štolbová

a Dominika Hronová. **MS**

seniorů: stříbro Štolbová,

5. místo Štolbová, Iveta

Jiráňková. **ME seniorů:**

stříbro a bronz Štolbová.

ME seniorů v OH váhách:

stříbro Štolbová, bronz

Hana Flegrová. **Grand**

Prix: bronz Štolbová.

Evropské hry: stříbro

Štolbová, bronz Hronová,

5. místo Jiráňková,

7. místo Adam Jochman.

ME U21: 2x zlato

(Štolbová), stříbro

(Hronová), bronz (Kristýna

Drobná). **ME juniorů:**

bronz Jochman, Izabela

Ranecká a Albert Ludwig.

ME kadetů: stříbro

(Drobná)

FOTO: ČOV

Mexika

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Viktor Jankovský
v olympijské
přípravě s Petrou
Štolbovou

Potřebuje trenér víc vzdělání, nebo životní rozhled?

„Potřebuje obojí, ale myslím si, že je více dobrých trenérů, kteří mají zkušenosti, ale třeba žádnou trenérskou školu nestudovali, než opačně.“

Čím se trenérsky vzdělávám nebo inspiruji?

„Nejvíce získávám ze zahraniční spolupráce. To byl po Tokiu náš hlavní cíl: spolupracovat s týmy, které už byly na olympijských hrách, a toho jsme se tři roky drželi.“

Čím si vysvětluju, že má české taekwondo najednou dvě reprezentantky na OH?

„Řekl bych, že to je výsledek dlouhodobé práce, která začala před osmi lety, a neustálé posouvání kupředu. Zlepšování podmínek pro trénink v Čechách, kde vděčíme Centru sportu ministerstva vnitra Olymp za podporu našich nejlepších taekwondistů a zajištění tréninkového zázemí. Spolupráce s kondičním trenérem Tomášem Vodičkou a mentální koučkou

„NEJVÍC ZÍSKÁVÁM ZE ZAHRA NIČNÍ SPOLUPRÁCE. TO BYL PO TOKIU HLAVNÍ CÍL: SPOLUPRACOVAT S TÝMY, KTERÉ UŽ BYLY NA OH, TOHO JSME SE TŘI ROKY DRŽELI.“

Kateřinou Vejvodovou (přes TOP TEAM). Spolupráce se zahraničními týmy, jako je Polsko, Jordánsko, Belgie, Mexiko.“

Jak vypadá tréninkový proces elitní taekwondistky?

„Věnujeme se pilování taekwondo techniky a taktiky, což se děje 5x týdně. Dále máme 2x specifický taekwondo trénink, který je zaměřený na rychlost a výbušnost a propojuje kondiční cvičení s taekwondo technikami. A naši sportovci se 3x týdně věnují kondiční stránce v posilovně pod dohledem Tomáše Vodičky.“

Jak se svými sportovci pracuju, aby byli ideálně nastavení po mentální stránce?

„V průběhu tréninku se je snažíme vystavovat nekomfortním situacím, které mohou nastat v zápase. Například prohrávají, bojují s více soupeři, mají

omezený prostor nebo musí bodovat za krátký čas. Mimo trénink si 1x týdně volají s mentální koučkou, kde řeší, jak pracovat se stresem před bojem a jak zachovat klid i v nepříznivých situacích, a učí se využívat dechu a jiných technik pro kontrolu svých emocí.“

Mám jako trenér šanci během zápasu svého sportovce koučovat, soubor nějak ovlivnit?

„Určitě. Sedím blízko tatami a mám možnost dávat závodníkům instrukce. Ty hlavní jsou ohledně taktiky. Jestli budeme více útočit, nebo kontrovat. Stát v otevřeném, nebo zavřeném střehu. Kopat více z dálky, nebo zblízka atd. Další možnost ovlivnění zápasu je použití karty na videoreplay, kde mohu reklamovat kop do hlavy, pokud ho helma nezabodovala, nebo žádat o nějaká napomenutí pro soupeře.“ □

Sportovní dospělost na obzoru

V našem putování vývojem sportovce od prvních krůčků až k vrcholovému mistrovství se dostáváme do klíčové fáze. Prošli jsme s mládeží náročným obdobím puberty a nyní se nacházíme na prahu dospělosti, našim svěřencům je něco mezi 16 a 20 lety.

TEXT: ZDENĚK HANÍK,
ONDŘEJ FOLTÝN

Na psychické obloze je už po bouři, ale ještě není jasno. Nezládnutá pubertální revoluce může z protestu proti světu a pravidlům udělat celoživotní program. Kdo ale pubertu nakonec úspěšně překoná, nemusí se prosazovat násilím – může žít se světem v míru, i když k němu nevede jednoduchá cesta. A jak se toto období projevuje ve sportu?

Tato fáze je cenná. Adolescent stále ještě hledá. Postupně formuluje své životní cíle. Přitom se ještě pořád utkává se světem dospělých a pochybuje. Odmítá vyšlapané cesty k naplnění vlastních představ a nemívá ani dostatek trpělivosti. Nastavuje zrcadlo, zpochybňuje kon-

vence, relativizuje zažitě pravdy a útočí na nejposvátnější symboly. Co je pro dospělé samozřejmé, bývá pro něj podezřelé. Už to ale není chaotický boj s címkoli, objevují se zásadní postřehy.

Adolescenti musí vše objevit znovu sami a otestovat, zda svět dospělých netrpí nebezpečnými konvencemi. Svobodu, kterou hledají, si tak testují a očisťují od zbytečnosti. Na konci cesty se mohou – v ideálním případě – stát svobodnými lidmi. Tvým monumentálním úkolem, vážený trenérský kolego, je jim v tom nebránit. Je to úkol významný také pro společnost, jejímž přirozeným zájmem je, aby na této cestě uspělo co nejvíce lidí. Můžeš k tomu přispět vzorem, pochopením a radou. Nadhled, spojený se svobodou, totiž pomáhá k výjimečným výkonům a ve sportu k dosažení mistrovství.

Vztahy lidí, kteří nedosáhli vnitřní svobody, bývají zatíženy soutěživostí a bojovností. Tento trend se typicky projevuje u různých dětských part a pouličních gangů, kde spíše než partnerství vládne výrazná hierarchie a které jsou více či méně uzavřené a často ke svému okolí nepřátelské. Naproti tomu partnerství svobodných lidí bývají pozitivnější, rovnoprávná a kreativnější. Jsou otevřená

vůči novým myšlenkám, talentům a výzvám. A lidem. To vše je nesmírně důležité zejména v týmových sportech.

V kolektivních hrách se nadosobní princip dostává minimálně na úroveň individuálního. Je základem herních systémů. Ty zahrnují kromě výkonů jednotlivců vztahy v týmu a role. Italský trenér srbských volejbalistek, účastnic olympijského turnaje v Paříži, k tomu říká:

„Juniorský věk je pro volejbalisty obdobím, kdy se učí týmové spolupráci a komunikaci.“

GIOVANNI GUIDETTI

Chce se říci, že v tomto věku už lze plně pochopit význam obojího. Musíme však dodat, že ve většině sportů je i po 16. roce života stále důležitější rozvoj potenciálu než dosažené výsledky. To si myslel i nizozemský fotbalový velikan:

„Je důležité, aby trenéři v juniorských týmech nekladli příliš velký důraz na výsledky, ale spíše na rozvoj hráčů

a vytváření dobrého týmového ducha.“

JOHAN CRUYFF

U juniorů jde stále ještě více o potenciál než o výsledky. Podporuj hledání osobní svobody. Pomůže nahradit nezdravou bojovnost rovnoprávným partnerstvím.

Na prahu dospělosti

Blíží se chvíle, kdy už o vítězství může jít v první řadě. Má-li dospívající sportovec dostatečný potenciál vynikat, musí se rozhodnout, zda bude sportovat jen pro radost, nebo se bude věnovat sportu profesionálně. Toto rozcestí pokládá mladému sportovci otázku, zda, obrazně řečeno, povýší sport nad ostatní život, nebo pro něho bude sport součástí života. Nežřídká jde i o to, zda dostuduje vysokou, ale někdy dokonce i střední školu.

Na podobné křižovatce můžeš být i ty, jako trenér. I ty se můžeš rozhodovat.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

Rozuměli si. Lamine Yamal oslavil nedávno 17. narozeniny, přesto si náramně rozuměl s 63letým koučem Luisem de la Fuente a Španělsko se těšilo počtvrté z titulu fotbalových mistrů Evropy.

Chceš pracovat ve vrcholovém sportu, třeba tam doprovodit výjimečného svěřence, nebo zůstaneš u výchovy sportující mládeže a budeš vytvářet potenciál, který povede k vrcholným výsledkům někdo další?

Náš sportovec je fyzicky dospělý, ale nemusí být zcela zralý psychicky. Tvůj vliv a moudrost v roli zkušenějšího parťáka, který na křižovatce sportovního života stojí spolu se svým svěřencem, může být opravdu zásadní. Kdo jiný než trenér by měl nejlépe odhadnout šance mladého sportovce, že opravdu dosáhne sportovního mistrovství? A hlavně: zda mu to přinese to správné naplnění života?

Jde o zásadní trenérskou odpovědnost, protože tohle rozhodnutí je vždy spojené s rizikem. Pokud sportovec vsadí na profesionální kariéru, zbývá mu ještě ujít kus cesty ke sportovnímu mistrovství. Klepe už na dveře, ale o tom, zda si vyslouží trvalou místenku mezi mistry, rozhodují další příležitosti a to, jak s nimi naloží. Ty jako trenér znáš sportovce

a sport, ale nejsi jasnovidce a budoucnost můžeš jen odhadovat.

Hodně o talentu prozrazují reakce na pestrost, novinky, náhody a změny. Je dobré, když v této době sportovec – už technicky vyspělý a takticky pokročilý – získá maximum co nejpestřejších zkušeností, z nichž vytesá svou unikátnost. A ty můžeš lépe předvídat, jak ponese zátěž vrcholového sportu.

Tenisová legenda k tomu říká:

„Juniorská kariéra je důležitou částí tenisového vývoje, protože se jedná o období, kdy získávají zkušenosti s turnajovou

hrou. Důležité je, aby hráči během juniorské kariéry zažili různé typy soupeřů a situací, což jim pomůže rozvíjet se jako hráči i osobnosti.“

MARTINA NAVRÁTILOVÁ

Nerozhoduje jen náročnost výkonů, ale i motivace. Trenér by měl poslat do světa vrcholového sportu svěřence,

o kterém ví, že jeho motivace, technika i taktika mají natolik stabilní základy, že vyjde z těchto bitev posílen, a to i přesto, že mnohé prohraje.

Řečeno sportovní mluvou, hledání identity je těžký závěr zápasu v základní části soutěže, zvláště pro ty, kteří nezvládli první poločas, tedy kterým se nepodařilo naplnit výzvy v pubertě nebo i v dřívějších obdobích. Vplout bezbolestně do play off dospělosti při takových deficitech prostě nejde.

Výzvu ke změně dostáváš i ty ve své trenérské roli. Vrcholový sportovec nepotřebuje vychovatele, ale partnera. Už ví, že bude muset investovat – čas, energii, talent i to, co jej trenér naučil. Má předpoklady a sbírá zkušenosti. Potřebuje spíše podněty než pokyny, podporu než kontrolu a vedení než řízení. Jednoznačné pokyny mu pomohou nanejvýš v situacích, které ještě neprožil. Pokud jej chceš dál doprovázet, musíš se tomuto trendu přizpůsobit.

Ostatně, po partnerství sportovec touží. Souvisí to s potřebou někam pat- →

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

řit a být někým a někde uznáván. Tento požadavek skvěle naplňují kolektivní sporty. Hráči tam mohou patřit i vynikat – jsou částí týmu a uznávání ve svých herních rolích, podřízených týmové strategii. Puberta byla obdobím „já v týmu“, adolescence je obdobím „tým ve mně“. Hráč se v ní realizuje prostřednictvím týmu. Zmenšil se prostor pro individuální technické zlepšování, důležité je plnění úkolů, prioritou je potenciál a výkony týmu.

K rozhodnutí o profesionální kariéře musí dospět sportovec sám. Jako trenér mu pomůžeš odhadem, zda mu to může přinést radost a úspěch.

Mladá dospělost

Při zdravém vývoji osobnosti v období adolescence už po 20. roce života pracuje se svobodným člověkem. Nemusíš mu dávat hranice, rozumí jim sám. Svoboda přináší, mimo jiné, samostatnost. A ta umožňuje zcela nové typy vztahů. Dává i možnost otevřít se pro rovné partnerství s tebou, coby trenérem. Být upřímný

a přímý, psychicky intimní. Blízkost vede k respektu a synergii – ty přinášíš zkušenosti, sportovec své tužby. Partnerství je tedy rovné ne v tom, co kdo přináší, ale v tom, že teprve dohromady dává vrcholový potenciál.

Mluvíme zde o intimitě. Ta je velkým tématem období mezi 20. a 30. rokem života a pomáhá v tréninku. Slovu intimita se totiž často špatně rozumí. Intimita znamená důvěrnost. Blízké souznění neodčerpává energii. Ta zbývá pro tvořivost, smysl pro humor, odlehčení a nadhled. Což mohou být předpoklady výjimečných výkonů. I tady se sport prolíná s ostatním životem. Když hráč umí takový vztah navázat s trenérem, má i vzor pro další vztahy – k rodičům, partnerům, přátelům. Trenér může být vědomým i nevědomým svorníkem a opravářem těchto vztahů. A dobré vztahy se pak v jakési zpětné smyčce mohou vrátit v podobě soustředění na výkon. Intimita je tedy očekávaným psychologickým ziskem tohoto období, ale jestliže dvacátník selže v hledání a budování intimity, čeká ho zpravidla samota, říká psycholog Erikson.

A co ty na to, jako zkušený trenér? Ve sportu je očekávaným ziskem tohoto období sportovní mistrovství, nenaplněním výzvy pak odchod z vrcholového sportu nebo opakovaná selhání v důležitých okamžicích sportovní kariéry. Dvacetiletý člověk musí navíc do určité míry (myšleno symbolicky) zpřetrhat vazby k rodičům proto, aby mohl vytvořit skutečně intimní vazby nové a k těm rodičovským se v budoucnu v míru mohl vrátit.

Měli bychom napsat, že to zpřetrhání je spíše vžitý obrat, který může být, píšeme-li o zdravém vývoji, poněkud zavádějící. Zejména vůči rodičům rozhodně nejde o přetržení vztahu, ale o změnu kvality vztahu. Jde o setřesení posledních zbytků nerovné závislosti (byť by měla formu vzrodu nebo soutěžení) a nástup podobného partnerství, o jaké bys měl usilovat i ty, pokud si chceš říkat dobrý trenér.

Podporuj svobodu dvacátníků. Umožni jim vytvořit s tebou vztah, který spíše dává, než bere energii. Ušetřenou energii investujte společně do sportovního výkonu.

SEEMANOVÁ

BARBORA

PLAVÁNÍ

VODA

JE MŮJ DOMOV

PROJEKT NA PODPORU ČESKÝCH SPORTOVČŮ

sazka

C H A M P S

SAZKACHAMPS.CZ

Více emoci

nejvíc sportu

Sleva
1200 Kč
na rok

Chance
LIGA

UFC

Formula 1

ATP
TOUR

Premier
League

nova
SPORT

O₂ TV SPORT

PREMIER SPORT 3

CANAL+
SPORT

Sleva platí při aktivaci tarifu O₂ TV Stříbrná a Sport Max do 30. 8. 2024.

O₂ TV

Více ze života O₂